

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

A horvát nép sorsváltozása.

Utolsó lapjainkban többször történt utalás azokra a kapcsolatokra, amelyek a magyar és horvát népet a történelem folyamán

forma lelkesedéssel szolgálta kardjával, s mint költő magyar nyelven irt dicsőítő műveket horvát hősokról.

Falusi horvátok.

összefűzték. Ennek az összetartásnak mintegy jelképes megtestesítője volt Zrinyi Miklós, aki — mint lapunk előző számában megírtuk — apai ágon horvát és anyai ágon magyar volt, hős és költő volt egy személyben, mint hős, a magyar és horvát nemzetet egy-

A magyar és horvát történelmi kapcsolatok azonban jóval régebbi keletűek, mint Zrinyi Miklós hősi tettei és hősi énekei. Zrinyi Miklós ezelőtt mintegy háromszáz évvel kezdte meg közéleti pályafutását, a magyar, horvát történelem közös folyása azonban

már ezelőtt 860 évvel megkezdődött. Egy horvát király ez időtájtban vette feleségül I. Béla magyar király leányát. E családi összeköttetés pár évtized múlva, Szent László király idejében állami közösségre vezetett.

Ettől kezdve a két nép jóban, rosszban összetartott. A törökök ellen is együtt védekeztek végváraikban. Dugonics Titusz, aki 1456-ban, amikor a török Belgrádot ostromolta, a falra feljutott török zászlóartót átölelte és magával rántotta a mélységbe, horvát származású volt. De horvát volt Jurisics Miklós kapitány is, aki Kőszeg várának védelmében (1532) a török szultán óriási seregét lekötötte s ezzel Bécset megmentette a török támadástól. Hogy hozzánk közelebb eső példát is idézzünk: Fráter György, aki Buda várának elvesztése után az erdélyi fejedelemséget megszervezte, szintén horvát nemesi családból származott.

A törökök kiűzése után mind a magyarok, mind a horvátok Habsburg-uralom alá kerültek. Az idegen uralkodó család azonban nem ápolta a két nép rokonérzését, sőt azon volt, hogy a magyar és horvát egymás ellen forduljon. Sikerült is elérnie, hogy a horvátok 1848-ban Jellasics bán vezetése alatt a magyarok ellen fogtak fegyvert.

A Habsburgok azonban nem voltak há-

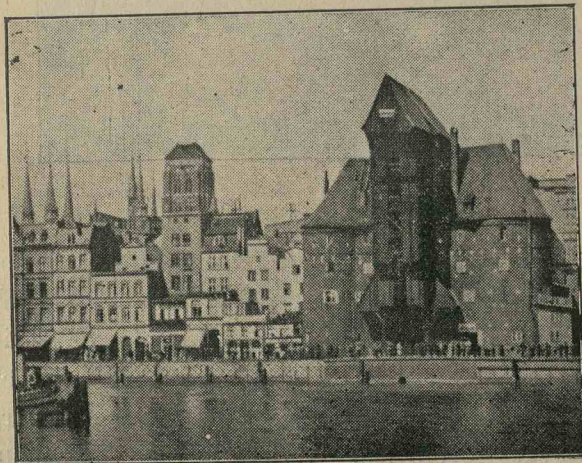
lásak ama népek iránt, amelyek az ők érdekében harcoltak. A horvátok sorsa is csak akkor fordult jobbra, amikor a magyarok kiegyeztek az uralkodó családdal. Horvátország, mint Magyarország társországa, széleskörű önkormányzatot kapott. Külön országgyűlése volt és külön nemzeti kormánya, amelynek élén a bán állott. A horvát országgyűlés 40 képviselőt küldött a magyar parlamentbe és 3-at a főrendiházba. A horvát képviselőknek a magyar parlamentben joguk volt horvátul beszélni.

A világháborút követő összeomláskor Horvátország Szerbiához csatlakozott s mint Jugoszlávia egyik tagállama folytatta életét. Ez az időszak azonban több elégedetlenséget termelt a horvátok számára, mint megnyugvást. Nemzeti vezérek alatt éles ellentámadást fejtettek ki a belgrádi kormányzat ellen, amely a horvátok nemzeti követéseit nem teljesítette.

Most végre ez az állapot is változás előtt áll. A horvátok a szerbekkel is kiegyezést kötöttek. Mit tartalmaz ez a kiegyezés, ma még ismeretlen. Lesz-e külön országgyűlésük és nemzeti kormányuk?

A magyarság mindenesetre jóakarattal figyelni a horvátok sorsváltozását.

Az északi viharfészek.

Hitler nagy beszédjének világpolitikai következményei már jelentkezők s óriási izgalomban tartják a világot. Hogyan oldódik meg a németek és lengyelek területi vitája? Németország magának követeli Danzig városát s azon a területen át, amelyen a békeszerződések alkalmával Lengyelországnak kijárót adtak a tengerhez, egy nagy darab német területet azonban ugyanakkor elválasztottak az anyaországtól, Hitler útát követel a német közlekedés számára. A lengyelek nem akarnak lemondani Danzigról s abban a meggyezésben bizakodva, amelyet az angolokkal kötöttek, fegyveres ellenállásra készülnek. Képünk Danzig városának tengerparti részletét ábrázolja.

Beck lengyel külügyminiszter beszéde és a danzigi kérdés.

Az európai háborus feszültség növeléséhez nagymértékben hozzájárult Danzig és a danzigi tengeri kijáró, a korridor kérdése. Hitler kancellár ugyanis legutóbbi nagy beszédében felmondotta a német-lengyel kölcsönös megnemlámadási szerződést és bejelentette, hogy Danzigra és a korridorra igényt tart. Magatartását azzal indokolta, hogy az utóbbi időkben Lengyelország, — a német-lengyel megnemlámadási szerződés ellenére Angliával kacérkodik és szerződéses alapon akar résztvenni a Németország elleni bekerítési politikában. Hitler beszédének az elhangzása után Lengyelországban Németország elleni tüntetések zajlottak le s általában nagyon kiéleződött a két ország közötti feszültség.

A múlt hét péntekén Beck lengyel külügyminiszter válaszolt Hitler kancellárnak. Beszédét az egész világ nagy érdeklődéssel hallgatta, mert a Beck beszédétől függött, hogy a lengyel-német viszály erőszakos, vagy diplomáciai uton nyer megoldást. Beck beszéde nemcsak vita tárgyává tette Hitler kancellár állításait, hanem erélyesen állást foglalt a lengyel érdekek megvédése mellett. Beszéde elején kijelentette, hogy szükségesnek látja tájékoztatni a lengyel közvéleményt arról, hogy milyen tanácskozásokat folytatott az angol államférfiakkal. Nemcsak Angliának, hanem más államoknak is olyan megértésével találkozott Lengyelország, amely feljogosította Beck külügyminisztert a bizalomteljes tanácskozásokra. „Kijelenthetem, — mondotta Beck, — hogy sem Angliának, sem Lengyelországnak nincsenek támadó szándékai, de más oldalról egyes lényeges cselekvési lehetőségeknek az elvi álláspontján vannak.“ Hangoztatta továbbá, hogy Párizs és Varsó között létrejött védelmi megállapodást a nemzetközi fejlemények nem gyengíthetik. Annak idején Lengyelország Németországgal is hasonló megállapodásokat kötött. Ez a megállapodás a lengyel-német jószomszédsági viszonyon alapult és hasznosan járult hozzá az európai politika alakulásához. Ugy látszik azonban, hogy Németország az 1939-es szerződéssel Lengyelország politikai szabadságát akarta korlátozni. Elmondja azután, hogy Londonból való visszatérése után hajlandónak mutatkozott a német nagykövetet kihallgatáson fogadni, a nagykövet azonban egyáltalán nem élt ezzel

az alkalommal. Tehát nyilvánvaló, hogy a német-lengyel szerződés felbontását az angol-lengyel megállapodás váltotta ki.

Danzigról kijelentette, hogy ennek a városnak a létezése a német-lengyel érdekek egybefonódásának az eredménye. Ez a város a legnagyobb lengyel folyó torkolatánál fekszik, amely bennünket vasutakkal és vízi vonalakkal a Balti tengerrel köt össze. Hangsúlyozza, hogy nyomást sohasem akartak gyakorolni Danzig német többségének kulturális életére, vagy nemzeti eszméire. Március 26-án javaslat történt Németország részére, hogy Lengyelország és Németország közösen garantálják Danzig szabad városként való fennmaradását. Erre az ajánlatra nem jött válasz. Beck beszéde végén hangsúlyozza, hogy Németországnak, úgy látszik, nincs más célja, mint az, hogy Lengyelországot elvághja a Balti-tengertől. A lengyel diplomácia a békét szolgálja, de ehhez szüksége van a békés szándéokra és a békés eljárási módra. Ha a német kormányt ez a két elv irányítja, akkor a szerződés megkötésének nem áll útjába semmi.

Beck beszéde tehát nem égette fel a hidakat a békés tárgyalások előtt. A német félhivatalos ujság Beck beszédével részletesen foglalkozik. Hangsúlyozza, hogy Németország nem nézhette jószemmel azt, hogy Beck a bekerítési politikához csatlakozott. A kárpátaljai kérdés rendezése után Lengyelország nem fogadta el a német javaslatot, amellyel a kérdést rendezni akarták. Hangsúlyozza, hogy a korridoron átvezető út épen olyan fontos életérdeke Németországnak, mint Lengyelországnak a tengeri kijárat s különben is Danzig német lakossága vissza akar térni a birodalomhoz. Téved Lengyelország, ha azt hiszi, hogy a német-lengyel egyezmény megsértése nélkül valamelyik állammal szerződést köthet. Mindezek ellenére azonban német politikai körök nem zárkoznak el a békés megoldások elől. Ha Lengyelország tiszteletben tartja a német birodalom életérdekeit, akkor a danzigi kérdés, mint Európának több más kérdése vérnélküli elintézését nyerhet.

Beck lengyel külügyminiszter beszédéről a világ összes lapjai egyöntetűen megállapítják, hogy a békés lehetőségek utait nem zárta el. Vannak híradások arról is, hogy Mussolini tervet dolgozott ki a danzigi kérdés békés megol-

lására, amelyet Ribbentrop és Ciano tanácsko-
zások alkalmával részletesen megbeszélnek s a
különböző érdekek egyeztetésével olyan formába
öntenek, amelyet úgy Németország, valamint
Lengyelország is elfogadhatnak. Valószínűnek
látják tehát, hogy Németország és Lengyelor-

szág előbb-utóbb meg fognak egymással álla-
podni. Egy dolog bizonyos: Beck lengyel külügy-
miniszter beszéde nagymértékben hozzájárult
ahhoz, hogy Európában a háborus feszültség
enyhüljön.

• Külföld •

Roosevelt elnök új tárgyalási formát ajánl fel Hitler kancellárnak? Amerikai híradás szerint Roosevelt elnök közelebb-ről válaszol Hitler beszédére. Az elnök módot fog találni arra, hogy olyan tárgyalási formát ajánljon fel Hitler kancellárnak, amely alkalmas lenne a feszültségek levezetésére és a világbékéhez vezető tárgyalások megkezdésére.

Német-olasz katonai együttműködés. Olaszországi megállapítás szerint a nyugati hatalmak viselkedése a Berlin-Róma tengellyel szemben támadó jellegűvé vált. Erre való tekintettel a német-olasz katonai együttműködés szorosabbá tételére van szükség. Hír szerint ennek következtében Németország és Olaszország szoros katonai szövetséget köneik és állítólag a szövetség éle egyenesen Anglia ellen irányulna.

Felmentették Litvinovot állásától. A gyorsan változó és izgalmas külpolitikai események között is általános feltűnést keltett Litvinov, szovjet külügyi népbiztosnak állása alól való felmentése. Litvinov helyét Molotovval, a népbiztosok tanácsának elnökével töltötték be. Litvinov külügyi népbiztos fontos állásából való távozásának hatása ma még nem látható előre. Bizonyos azonban, hogy Litvinov bukása

az európai politikára nézve is rendkívül nagyjelentőségű. Állítólag Litvinov bukását az is siettette, hogy az angol-szovjet tárgyalások rendkívül nehezen haladtak. A német újságok megállapítják, hogy Litvinov bukása újabb bizonyíték arra nézve, hogy a nyugati hatalmak bekerítő politikája teljes kudarcot vallott.

Lengyelország kész tárgyalásokon rendezni Németországgal való viszonyát. A lengyel köztársasági elnök, több lengyel államférfiival, közöttük Beck külügyminiszterrel fontos tanácskozást folytatott. A lengyel államfő tanácskozásainak eredményeképpen a lengyel kormány álláspontját a következőkben foglalták össze. Lengyelország tudomásul veszi, hogy Németország felmondja a lengyel-német szerződést. Hajlandó azonban újabb tárgyalásokon rendezni a lengyel-német viszonyt. Ezzel kapcsolatban azonban a lengyel kormány azon aggodalmának ad kifejezést, hogy a Lengyelország és Németország között jelenleg fenálló, feszült viszony miatt a tárgyalások kimenetele kétséges. Lengyelország nem akar háborút és csakis nagyon komoly kérdésben határozna el magát arra, hogy nemzeti erejét felhasználja. A német-lengyel ellentét ügyében érdekes fordulatot jelent, hogy Mussolini közvetíteni akar Németország és Lengyelország között. A Duce hír szerint azt tanácsolta

Varsónak, hogy teljesítse a német kívánságokat, mert ennek ellenszolgáltatásaképpen Németország és Olaszország szövetségét vállalnak Lengyelország határaiért.

Mit végeztek a magyar államférfiak Berlinben? Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök és gróf Csáky István külügyi miniszter berlini látogatása a baráti szívélyesség jegyében folyt le. A hivatalos megállapítások szerint a magyar államférfiak berlini tárgyalásai során szóba kerültek a Közép- és Dél-kelet-európai kérdések. Megtárgyalták továbbá Magyarországának szomszédaival való viszonyát is.

Hitler békét akar. A Berlinben lefolyt májusi ünnepségen Hitler vezérkancellár beszédet tartott. Beszédében hangsúlyozta, hogy békét óhajt. A baj azonban ott van, hogy nagyon sokan uszítanak a béke ellen. Németország nem törődik ezekkel és tovább folytatja az építő munkát.

Önkormányzatot ad Kárpát-ajának a magyar kormány. A magyar kormány tervezetet készített Kárpátalja önkormányzatára vonatkozólag. Kárpátalja önkormányzatának ügyeit ötagu kormányzótanács fogja intézni. A kormányzótanács élén királyi biztos lesz. Valószínűleg Kozma Miklóst nevezik ki erre a méltóságra. Az ötagu kormányzó tanácsba belekerül Bródy András, volt ruszin miniszter is.

Törökország semleges marad! A török külügyminiszter egy francia ujság munkatársának nagyjelentőségű nyilatkozatot tett Törökország külügyi politikájáról. A török külügyminiszter kijelentette, hogy Törökország európai háboru esetén szigorúan meg akarja őrizni semlegességét. Csak abban az esetben ragad fegyvert a török nemzet, hogyha függetlenségét veszélyeztetik.

Magyarországhoz csatolják Szlovákiát? A Timpul című, bukaresti ujság párizsi hírforrás alapján tudósítást közöl, amely szerint Szlovákiát Magyarországhoz fogják csatolni. Az ujság szerint a magyar miniszterek római utjuk alatt meggyőzték Mussolinit arról, hogy elérkezett Szlovákia Magyarországhoz való csatolásának ideje. Mussolini megígérte támogatását és a magyar államférfiak Berlinben is megbeszéltek volna a dolgot Hitler vezérével. Ez a hír aligha felel meg a valóságnak. Magyarország nemigen veheti magára a gyöngeslovákia fenntartásának a gondját.

Bethlen István visszavonul a politikától? Budapestről érkezett hírek szerint gróf Bethlen István, volt magyar miniszterelnök teljesen vissza akar vonulni a politikai élettől. Gróf Bethlen István hívei mindent elkövetnek, hogy elhatározásának megmáskísására bírják.

Olasz-francia tárgyalások? Az angol ujságok többszöri cáfolat ellenére is állítják, hogy a Franciaország és Olaszország közötti ellentétekben a két érdekelt hatalom között titkos tárgyalások indultak meg. Hír szerint rövidesen megkötik a francia-olasz földközi tengeri egyezményt.

Milyen állást nem tölthetnek be zsidók Magyarországon? A magyarországi zsidótörvényből az alábbiakat emeljük ki: A törvény szerint zsidó nem lehet közjegyző, hites tolmács, bírósági vagy hivatalos szakértő, közjegyzőhelyettes, szabaldalmi ügyvivő. Zsidó nem lehet időszaki lap felelős szerkesztője. Zsidó valamely lapnál nem fejthet ki irányító befolyást. A köztisztviselői pályáról a zsidók teljesen ki vannak zárva. A magyarországi zsidótörvényjavaslat szabályozza a zsidók ingatlan vásárlási és használati jogát. Zsidó földbirtokot csak árverés útján, hatósági engedéllyel szerezhet. Mezőgazdasági ingatlanának eladására vagy kishaszonbérletek céljára való átengedésére lehet kötelezni.

Arab felkelők és angol katonák harca. Haifa és Názáret környékén arab felkelők és angol katonaság között harcok voltak. Az összeütközésnek mindkét részről több halottja volt. Egyébként április hónap folyamán Palesztinában 41 arab, 14 zsidó és 5 angol vesztette életét erőszakos halállal.

A lengyel repülőgépek nem haladnak Németországon át. A Lengyelország és Anglia közötti légiuton közlekedő lengyel repülőgépek Lengyelországnak Németországgal való ellentétei miatt Németország kikerülésével repülnek Angliába. A repülőgépek Dánián át közlekednek.

Nagy katonai parádé volt május elsején Moszkvában. Május elsején Szovjetország fővárosában, Moszkvában nagy katonai diszszemle volt. Stalin előtt 20 ezer katona vonult fel és a levegőben 700 repülőgép keringett.

Látogatást tett Budapesten Róma kormányzója. Colonna herceg, Róma kormányzója látogatást tett Budapesten. A kormányzó több napig tartózkodott a magyar fővárosban.

Megvan a szerb-horvát megegyezés. A jugoszláv kormányzótanács elfogadta a szerb-horvát megegyezés végleges szövegét. Ennek hatása képpen több horvát politikus fog belépni a szerb kormányba.

Az összes angol munkáspártok mozgalmat indítottak a kötelező katonai szolgálat bevezetése ellen. Az angol munkáspártok parlamenti csoportja elhatározta, hogy mozgalmat indít a kötelező katonai szolgálat bevezetésének a terve ellen. A munkáspárti képviselők mozgalmukat azzal indokolják, hogy az önkéntes katonai szolgálat rendszere teljesen kielégíti a nemzetvédelmi követelményeket.

Chamberlain bizik abban, hogy nem lesz háboru. Chamberlain angol miniszterelnök egy időközi választáson tartott beszédében hangsúlyozta, hogy bizik a béke fennmaradásában. Nem hiszi, hogy a háboru küszöbön állana, mert Anglia elvan szánva arra, hogy mindent megtegyen a béke megvédése érdekében.

Megnemtámadási szerződést ajánlott fel Németország az északi államoknak. A nemzetközi feszültségnek érdekes fejleménye, hogy Németország az északi államoknak kölcsönös megnemtámadási szerződést akar felajánlani. Az ajánlat hírére az északi államok nagy figyelemmel fogadták és az előjelekből ítélve, komolyan fogják tárgyalni a német ajánlatot.

Hírek

Nagy fényvel ünnepelte meg az ország népe a nemzeti ünnepet. A május 10-iki nemzeti ünnepet nagy ünnepségek keretében ülték meg egész Románia területén. A kormány az évforduló alkalmával beszámolót tartott a kormány tevékenységéről. Az ünnepségeken résztvettek az országőr szervezetek, továbbá az összes ifjusági alakulatok.

Az ünnepségről lapunk következő számában részletes beszámolót közlünk.

Leleplezték I. Károly király szobrát. I. Károly király szobrát Bucurestiben ünnepélyes külsőségek között leplezték le. A szobor leleplezési ünnepségén megjelent a Nemzeti Ujjászületés Frontjának egyik zászlóalja is.

Az egész országban megünnepelték május elsejét. Diszes keretek között ünnepelte meg május elsejét az ország népe. A kormány különös fontossággal hangsúlyozta ki a munka ünnepének jelentőségét. Ezen a napon tartották meg Bucurestiben a szakmai céhek első nagy gyűlését. Kiemelkedő eseménye volt a gyűlésnek, hogy azon Călinescu miniszterelnökkel az élen megjelentek a kormány tagjai is. Călinescu a gyűlésen nagyszabású beszédet tartott. Beszédében rámutatott arra, hogy személyesen akart meggyőződni, milyen hatást váltottak ki a munkásság körében a

kormány intézkedései? Călinescu hangoztatta, hogy a román nép megvédi területi egységét. Beszédének erre vonatkozó részében hangsúlyozta, hogy a román hadsereg teljesen fel van készülve és minden támadás ellen megvédi Románia határait. A nagyszabású gyűlés után a kiküldöttek Ralea munkaügyi miniszter vezetésével alatt diszfelvonulásban a királyi palota elé vonultak és lelkesen éltették Őfelségét.

Gafencu kihallgatáson jelent meg Pius pápa előtt. Lapunk előző számában hírül adtuk, hogy Románia külügyminisztere, Gafencu olaszországi utjáról visszatért. Lapunk megjelenése után részletes tudósítások számoltak be Gafencu külügyminiszter római tartózkodásáról. A külügyminiszter háromnegyedóra hosszútartó kihallgatáson jelent meg a Szentatyánál is, majd azután Maglione bíborost, vatikáni államtitkárt, kereste fel. A Szentatya Gafencu feleségét és kíséretének több tagját fogadta és a jelenlévőkre pápai áldását adta. A román külügyminiszter a pápától magas kitüntetést kapott. Gafencu látogatását a pápai államtitkár három bíboros kíséretében vizionozta.

Megnyílt a romániai Magyar Népközösség bucarestii irodája. A romániai Magyar Népközösség bucarestii irodája dr. Mikó Imre ügyvéd vezetésével megkezdte működését. Címe a következő: Dr. E. Mikó, membru în Consiliul Superior National al F. R. N. Bucuresti, 3 Calea Victoriei 128/a et. II.

Sajátították a Pasteur-intézetek számát. Erdélyben veszettség elleni oltásokat csak a kolozsvári Pasteur-intézetben adnak. Az utóbbi időben a kolozsvári intézet állandóan túlvolt zsufolva és alig lehetett ellátni a betegek kezelését. A kormány ezért elhatározta, hogy Erdély több városában lehetővé teszi a veszettség elleni kezelést. Kisebb intézeteket állítanak fel a következő városokban: Déva, Nagyvárad, Marosvásárhely, Oravica, Szatmár, Marmorosziget és Nagyszeben.

Letették az esküt a nemzeti gárdák parancsnokai. A nemzeti gárdák parancsnokai, tartományi vezetői és vezérkarának tagjai Călinescu miniszterelnök, Gheorghescu tábornok jelenlétében letették az esküt. Az eskütétel alkalmával Călinescu miniszterelnök lelkesítő beszédet tartott.

Nagyszabású előkészületek folynak a csiksomlyói bucsura. A hagyományos csiksomlyói, pünkösdi bucsu előkészületei folynak. A bucsun Márton Áron erdélyi római katolikus püspök is részt fog venni.

Május végén befejeződik a középiskolai tanév. A nemzeti-nevelésügyi minisztérium rendeletet küldött a tanfelügyelőségekhez, amelyben az iskolai év befejezéséről intézkedik. A középiskolákban a tanév május 31-én fejeződik be. A nyolcadik osztály már május 20-án befejezi tanulmányait, hogy az érettségire készülhessen.

Megnyílt a newyorki világkiállítás román csarnoka. A newyorki világkiállítás román csarnoka fényes ünnepség közben nyílt meg. Az ünnepségen jelen volt Gusti tanár és a washingtoni román meghatalmazott miniszter.

Játszanak bizalommal a Loteria de Stat
COLECTURA OFICIALA-nál

Főelárusítóhely: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46.

Nőszövetségek, iskolák figyelmébe! Anyák napjára, vizsgára, karácsonyra és bármi más alkalomra parádés diszes előadások rendezésére bevált szindarab T. Ferenczy László Marcella: **Zizi** c. 3 felvonásos énekes, táncos meseoperettje. Gépelt szövegkönyv ára 170 lej. Megrendelhető a Minerva R. T. keresztül is, vagy az Uj Cimborá kiadóhivatalánál Str. Baron L. Pop No. 5.

Május végéig meghosszabbították a gázálarok megrendelésének határidejét. A kereskedelmi és ipari vállalatok kötelező gázálaré beszerzésének határideje április végén lejárt. A kormány a határidőt május hó 31-ig meghosszabbította.

Görögország gazdasági tárgyalásokat kezd Romániában. Bucurestibe görög gazdasági bizottság érkezett gazdasági tárgyalások megkezdése végett.

Házkutatást tartottak az ördögösfüzesi lelkésznél. A Szamosujvár közelében levő Ördögösfüzes református lelkészének lakásán ügyészségi rendeletre házkutatást tartottak. A csendőrség végigkutatatta Cseterki János lelkész magánkönyvtárát és a könyvtárból Vásárhelyi János református püspöknek egy prédikációs könyvét és Görög Ferencnek a Magyar Nemzet története című munkáját lefoglalta. Ugyanakkor több füzesi lakosnál is tartottak házkutatást. Salak András könyvtárából is több könyvet foglaltak le. A házkutatásokról jegyzőkönyvet vettek fel és a jegyzőkönyveket áttették az ügyészséghez.

Hogy él a világ legkisebb embere? Negyvenkét centiméter magas mindössze a durgazdag Domling herceg, akinek színes életéről most rendkívül érdekes, ragyogó képekkel illusztrált cikkben számol be Tolnai Világlapja legújabb száma.

Gödöllőn rendezik meg az első női cserkész-világtáborozást. Magyarországon megkezdették az első női cserkész-világtáborozás előkészítését. A táborozás július végén lesz Gödöllőn. A táborozás érdekességében még a nagyszerű férfi világtáborozást is felül fogja mulni, amely néhány évvel ezelőtt zajlott le Gödöllőn.

Uj könyvek.

Érdekes könyv Albániáról.

„Malária“ címen Loris Péter bánati német író érdekes könyvet írt német nyelven Albániáról. A könyv ára 50 lej. Megrendelhető a Landbote című ujság kiadóhivatalában Temesváron.

Könyv a szőlő új betegségéről.

Erdély László figyelemreméltó tanulmányt írt a szőlő új betegségéről, az úgynevezett feketebélülégről. Könyvében a betegséget részletesen ismerteti és közli azokat a módokat, amelyekkel a betegség ellen védekezni kell. Könyvében megállapítja, hogy a fertőzés fészke a talajban van és ezért a szőlő mindenütt megkaphatja a betegséget. A védekezési eljárást részletesen ismerteti és azoknak összefoglalásaképpen azt tanácsolja, hogy csak kifogástalan minőségű oltványokat használjunk, olyanokat, amelyeknek oltásához megfelelő minőségű alanyt és nemes részt használtak.

Rövid hírek

Földrengés Japánban. Japán északi részében erős földrengés volt. Ezer ház összeomlott. A természeti csapásnak sok halálos áldozata van.

Kedvezményel lehet Bucurestibe utazni. Bucurestiben június negyedikétől kezdettel könyvhónapot rendeznek. A könyvhónap alkalmával kedvezményesen lehet utazni. A Bukarestibe szóló jegyekkel beléjegyzés után vissza lehet utazni a kiinduló állomásra.

Tüzeset Gyergyószárhegyen. Kémenes István gyergyószárhegyi lakos istállója leégett. A tüzet játszadozó gyermekek okozták.

Izltambulba utazott az albán királyi pár. Ahmed Zogu, volt albán király feleségével és gyermekével Izltambulba érkezett.

Hármas ikrek. A temesmegyei Máriahavas községben Sonescu Gheorghe földműves feleségének hármas ikrei születtek. Dr. Marta királyi helytartó pénzsegélyt utalt ki a családnak.

Patkányirtás Aradon. Aradon nagyon elszaporodtak a patkányok. A város vezetősége általános írtó hadjáratot rendelt el.

A brassói Cenk-tetőről lezuhant egy természetjáró. Yonk Anton lengyel állampolgár kirándulást tett a Brassó melletti Czenk-tetőre. A lengyel természetjáró egy szikláról lezuhant. Súlyos sebesülésekkel szállították kórházba.

Kigyulladt egy petróleum-kút. Schela Bogateniben kigyulladt egy petróleum-kút. A lángok átcsaptak a tartályokra is. Az anyagi kár igen nagy.

Kísérlet sebesülésekkel. Paingdon, angliai városban kísérleti léggömböt bocsájtottak fel. A léggömb kigyulladt és egy embercsoport közé zuhant. 30 ember megsebesült.

Különajánlat!

Szállítunk:

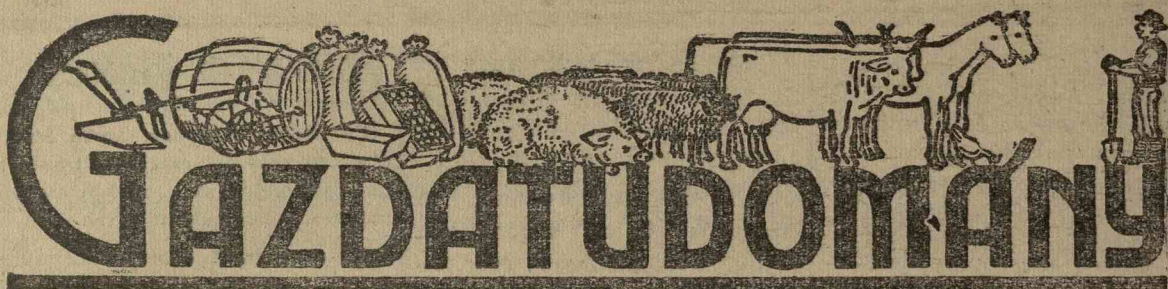
120 Lejért 10 bokorrózsát
200 Lejért 20 bokorrózsát

a legmodernebb fajokban, az összeg előzetes beküldése vagy utánvét ellenében, csomagolva, díjmentesen az ország bármely postahivatalához.

Ambrosi, Fischer & Co. Aiud, jud. Alba.

(Rózsák egészen május végéig ültethetők.)

Állatok elkárosodása esetén.

Az állatbiztosítás kérdése — tekintve annak nagy gazdasági jelentőségét, — egy néhány évvel ezelőtt a kormányzati köröket is foglalkoztatta. Hírek kerültek forgalomba, hogy az egész országra nézve egységesen és kötelezően rendezik az állatbiztosítást. A tervzet azonban nem nyert életet és az állatbiztosítás kérdése ma is megoldatlan. Növeli az állatbiztosítási kérdés súlyosságát, hogy az állatbiztosítási üzletággal a biztosítási intézetek sem foglalkoznak. Pedig az állathullások egyaránt súlyos kárt okoznak úgy a magángazdaságokban, mint a nemzeti közvagyonban. Különösen a kisgazdát éri érzékenyen az állatelhullás. Amellett, hogy az állatelhullás folytán kárt szenved, sokszor még kölcsönhöz is alig tud hozzájutni, hogy elhullott állata helyett újat vásárolhasson. *Az állatbiztosítás kérdését ma egyedül és megfelelő módon csak szövetkezeti alapon lehet megoldani*

A szövetkezeti állatbiztosítás u. n. állatbiztosítási szakcsoportok szervezése útján oldható meg. Állatbiztosítási szakcsoport szervezhető hitel-, tej- vagy általános gazdasági szövetkezetek keretében. *A szakcsoport a kölcsönös kárviselés elve alapján működik*, ami azt jelenti, hogy ha az állatbiztosítási szakcsoport valamelyik tagjának az állata elhull, a kárt arányos felosztás szerint a szakcsoport tagjai térítik meg. Az állatbiztosítási szakcsoport szervezete és működése a következő:

A szakcsoport tagja csak a szövetkezet tagja lehet, aki írásbeli nyilatkozattal lép be. A szakcsoportba beállott tagok magok közül egy öt tagu vezetőséget választanak három évre. A vezetőség egy tagját elnöknek, két tagját rendes- és két tagját pótbecsüsnek választják. A vezetőség úgy választandó meg, hogy azok a tagokkal elsőízigleni rokonságban vagy haragos viszonyban ne legyenek.

A tagok a belépés alkalmával állatonként 10 — 20 lej belépési díjat fizetnek. Ebből fedezi a csoport a szükséges nyilvántartási könyvek beszerzési költségét, a fennmaradó rész a tartalékalapba utalandó az első elhullás fedezésére.

A biztosítási szakcsoport megalakulása után a vezetőség házról házra járva, darabonként felértékeli a biztosításra bejelentett állatok értékét. Ha valamelyik tag nincs az értékeléssel megelégedve, az ellen a szövetkezet igazgatóságához fellebbezhet, amely egy három tagu felülvizsgáló bizottságot küld ki. A biztosított állatok értékelése később fél-évenként (összel és tavasszal) felülvizsgálendő.

Ha az állat megbetegszik, azonnal jelentendő a szakcsoport elnökének, aki a beteg állathoz orvost hivat és gyógykezeltetéséről gondoskodik. A gyógykezeltetési költség felét a szakcsoport alapja, felét az állat tulajdonosa viseli. Ez az alap abból keletkezik, hogy az elhullott állatok után kifizetett kárösszegeből 10%-ot visszatartanak. A szakcsoportok rendszerint szerződést kötnek egy állatorvossal és gyógyszerésszel és így kedvezményesebb árat tudnak elérni.

Előfordul, hogy az állat gyógyíthatatlan. Ekkor megállapítja az állatorvos, hogy az állat husa értékesíthető-e? Ha igen, az értékesíthető részeket értékesítik s az értékesítésből nyert összeget kikerekítve a biztosított értékig, az alap javára történő 10% levonásával kifizetik a félnek. Természetes, hogy a tényleges kárösszeget a tagok fizetik meg kárviselésük arányában. Tegyük fel, hogy az állat 3200 lejre volt biztosítva. Az állat levágása után az eladott húsert és bőrt 1500 lejt kaptak, fizetendő a szakcsoport által még 1700 lej. Ha a szakcsoport tagjai által biztosított állatok biztosítási értéke 1,000.000 lejt tesz ki, a fizetendő kárány

minden ezer lej után 1 lej 70 bani. Az a tag tehát, akinek 20.000 lej értékű állatja van biztosítva, 34 lejt tartozik fizetni. A tag tehát a saját biztosított értéke alapján járul hozzá a kárviseléshez. Ugyanily módon oszlandó szét a kár akkor is, ha az állat teljes biztosított értékét kell kifizetni.

A kárösszeget minden tag 15 napon belül köteles kifizetni.

Lehetséges a szakcsoportot oly feltételekkel is megalapítani, hogy a csoport a kár-

összegnek csak 80%-át viselje, míg 20% a károsult gazda kára marad.

A fenti elvek szerint működő szövetkezeti szakcsoportok szép számmal működnek már szövetkezeteink kebelében, s azok megalapítása minden község szövetkezeténél nagyon ajánlatos. A szövetkezeti állatbiztosító szakcsoportok szabályzata beszerezhető a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségénél (Cluj, Str. Memorandului 12).

Dr. Oberding József György.

Megállapították a cukorrépa átvételi árát.

A cukorgyárak és cukorrépa termelők között létrejött a megállapodás a cukorrépa átvételi árát illetőleg. A gyárak a répát vagononként 7700 lejes áron veszik át. Az egyezmény értelmében a cukorrépa termelők répaszeletet és cukorszörpöt igényelhetnek a gyáraktól.

Hogyan kezeljük a fiatal gyümölcsfákat?

Gyümölcsfa kupacolása tavaszi ültetés után is kívánatos, de csak száraz természetű talajokon. Ahol azonban öntözni lehet, ott nem szükséges kupacolni, mert a talajból elpárolgó nedvességet bőven pótolhatjuk az öntözővízzel. A kupacolás másik előnyét, hogy a törzs szöveget üdén és nedvesen tartja, úgy pótolhatjuk, ha nedves mohát kötözünk lazán a törzs köré.

Hogyan kell a retket nevelni?

Jó zsenge retket kevesen tudnak nevelni, pedig az szinte magától nő, csak megfelelő helyre kell vetni. -A retek szereti a sűrű, iszapos és televény földet. Homokon lazaszövetű, pudvás vagy férges lesz. A retek gyökere szinte állandóan vízben kell hogy álljon. Ezért fontos számára a friss, nedves föld. Homokos talaju házikertekben ajánlatos számára külön ágyat

készíteni. Kiemeljük a talajt 40 centiméter mélyen, 120 centiméter szélességben és tetszőleges hosszúságban. Ezután 10-15 centiméter agyagréteget döngölünk jó erősen az árok aljára és oldalára is, majd a fennmaradó 25 centiméteres rétegbe valamely jó televényes iszapon, de friss trágyától mentes földet hozatunk. A trágya iránt nagyon kényes a retek s ízét könnyen felveszi és csipős is lesz attól. Az agyagteknő azért kell, hogy a nedvesség ne illanhaszon el olyan könnyen. Természetesen bőven kell locsolni, hogy a föld mindig sáros legyen. Így késő nyárig is kitünő zsenge, hónapos retkünk lehet. A retket jobb egyenletesen szórva vetni, mint sorjába.

Felujítják

a folyók halállományát.

A halállomány felujítása céljából egy halász társaság 140 ezer darab, egy-két éves, nemesített halivadékot helyezett el a Bégában. A múlt évben hasonló módon ujították fel a Temes és a Maros folyók halállományát.

Ingyen vasuti jegyet kérnek a máramarosi munkanélküliek.

Máramaros megye prefektusa közben járt a vasut igazgatóságánál, hogy azoknak a máramarosi munkanélkülieknek, akik munkavállalás céljából az ország valamely más részébe akarnak utazni, engedélyezzen ingyenes vasuti utazást.

Cséplőgépek

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Rt. Budapest

gyárlmánya ismét kapható. — Szegecselte ráma, szabad szétszedhető és négyszer fordítható dobkosár, kétsoros önbeálló golyóscsapágyak, tekalemit zsirozás.

Különlegesen meghosszabbított szerkezet!

Madicago a legjobban bevált, legismertebb kalapácsos őrlőgép,

Deutz Diesel-benzin-gázmotorok,

Skoda tejseparátorok.

Román Gépkereskedelmi és Autóforgalmi Rt.
Cluj, Calea Traian 33.

Szórványainkért.

Annak a dicséretes kezdeményezésnek, amellyel kisebb-sajtonk a szórványmunkára terelte a figyelmet, igen sokféle megnyilvánulásban meg is vannak gyümölcsei. Nem halt ki a lelkekből a szórványainkért való áldozatoság. Ez bizonyossága annak, hogy nem egy embernek elgondolásában, hanem minden öntudatos ember lelkében ott szunnyadt a szétszórtságban élő magyar véreink iránti féltő szeretet: mi lesz velük? Mit tehetünk értük? Hogyan éreztessük meg az ingadozó lelkekkel, hogy a városi úr és iparos-, a falusi birtokos és földművelő között a vérségi kapcsolat tényleges valóság? Ezek a kérdések nem is maradtak felelet nélkül. Sokan hoznak áldozatot az ügyért és tesznek bizonyosságot a testvériségről.

Egy ilyen megkapó és követésre méltó bizonyoságtétel történt a husvétii ünnepek alatt a Szamos-megyei Fellak református szórványban. Amikor a lelkipásztor Berétéről felment oda szolgálatra, szokatlan nagy számban voltak összegyűlve a templomban. Jelen volt Apa-nagyfaluból az egész környéken ismert Székely Istvänné: „Lóri néni“ is unokaöccse kíséretében. A fellakiakkal együtt hallgatták az Igét és éltek Urvacso-rával. Istentisztelet után a templom előtt szerényen vallja meg Lóri néni, hogy ő a szegény fellaki szórványnak ezer lejt aján-dékoz.

A „Lóri néni“ példája úgy fakadt, mint a rügyek a fákon. Ott a templom előtt a rügyező öreg almafa tövében. Adományánál értékesebb volt az az érzés és bizalomkeltés, amit a fellaki református hívek lelkén fakasztott, hogy egy ővelük.

Ne feledjük, hogy a szórvány-

ügy nemcsak külsőségekben és kívülről adott segélynyújtásból áll. A kívülálló, aggódó lelkekben nincs is hiány. Judást a pénz kárhozatba vitte. Meg kell értetni, hogy a külső segítség nem jelenti azt, hogy tétlenséggel elfogadják, hanem hogy azt annak, aki adta, érthetően meg is köszönjék: az anyanyelvünkön. „Lóri néni“ a fellakiak látták, beszéltek is vele, meg is köszönték; a rügyező, öreg almafa alatt, mely azóta már ki is virágzott... Vajjon szedünk-e almát róla? Hisszük, hogy az, aki Székely Istvännét erre a tette indította: az Isten megadja a termést azáltal, hogy szórványainkat a szerető és aggódó lelkek fölkeresik. A nyári kirándulások alkalmával sokan végezhetnének a szórványok meglátogatásával ilyen felbecsülhetetlen munkát.

Tudósító

Mély ponton van a buza világ-piaci ára.

A zürichi gabonatőzsde évi jelentése szerint a buza világ-piaci ára elérte a mélypontot. Ennek legfőbb oka, hogy a buzával bevetett területek megnövekedtek és a tavaly igen nagy buzatermés volt. A zürichi tőzsde jelentése megállapítja, hogy miután a világ buzatermelése felülmúlja a fogyasztók szükségleteit, a termelést mesterségesen kell korlátozni. A jelentés azonban megállapítja, hogy a termelés mesterséges módon való korlátozása a gyakorlatban valószínűleg nem fog sikerülni, mert még eddig min-

den ilyen irányu nemzetközi mozgalom teljes kudarccal végződött.

Megállapították a só árát.

Április 23-től kezdődőleg a só elosztást a nemzeti szövetkezeti intézet végzi. Ezzel kapcsolatban a só árát újból megállapították. Az új árak a következők: Kősó 275, őrölt só jutasákban 305, őrölt só papirsákban 295, kősó süvegben 255, vízből párolt só 605, tengerisó 305, csomagolt só 605, finom asztali só 955 lej mázsánként.

Terményárak Désen.

Buza 410—430, kukorica 380—420, zab 450—460, árpa 390—410 lej mázsánként.

Rétiszéna 100, lucernaszéna 120, lóhereszéna 110 lej mázsánként.

Állatárak Désen.

Fejőstehén borjuval darabonként 7—12 ezer lej, választott borju darabonként 1400—2000. egyéves borju 2000—2500 lej darabonként. Igásőrkör páronként 19—26 ezer lej.

Sovány sertés darabonként 1600—1800 lej, hizott sertés élő-súlyban kilónként 23—24 lej. Választott malac darabonként 300—320, fejős juh 400—600. bárány 120—180 lej darabonként.

Igásló 7—15 ezer, kocsi 16—24 ezer lej páronként.

Spórtol a pesti színészvilág. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

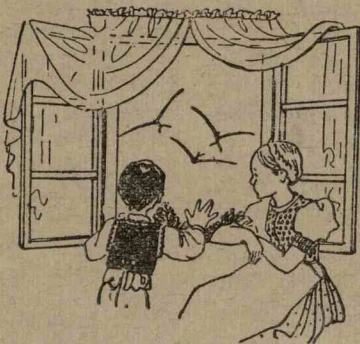
Megjöttek a fecskék

Csivitoló lárma
cseng, bong az ég alatt.
Megjöttek a fecskék,
é kedves madarak.

Ákár a kék bársony,
tolluk ragyog lágyan.
Fürödnek a langyos
tavasz sugárban.

Tárva van, nyitva van
a zöldsalús ablak.
S bíz a szobába is
csak bebólogatnak.

«Jó napot, Pistike,
jó napot kis Jutka,

csiri, csuri, csüri,
ittthon vagyunk újra.

Csakhogy köszönhetünk
újra benneteket,
örültek-e nekünk
aranyos gyerekek?»

Hogyne örülnének?
Örül a két gyermek.
A kicsi fecskéknek
vígan integetnek.

Cseng a fecskelárma
a vén eres alatt.
Építik a fészket
a kedves madarak.

Ölbey Irén: A tündérr királynő keresztfia

Volt egyszer egy ember, no
volt annyi fia, no, volt annyi
lánya, mint a rosta lika. Mikor
megszületett a legkisebb gyere-
rek, szegény édesanyja váltig
töprengedett, ugyan kit hív-
jon meg keresztanyaságra, his-
zen már az egész falu a komá-
ja.

Osillagos este volt, évődik,
tünődik, hát a pillantása az
égre vetődik. S látja ám, hogy
fordul a Göncölszekere, illog
a, villog a négy csillag kereké.
Szép tündérr királynő ül a szép
koscsiban, egy pillantás, kettő,
kopogtat, itt is van. Elbámul,
megkábul, hej, aki őt nézi, a
napra hamarabb rá lehetett
nézni.

— No, te szegény asszony,
mutasd a gyereket, mert a ke-
restztanyja, úgy tudd meg, én
leszek.

Mutatja az asszony a gyere-
ket félve, alig mer nézni a tün-
dér királynőre. Így szól a tün-
dér királynő: híres királynője:

— Itt egy darab gyémánt,
neveld fel belőle. S háromszor
hét évre engedd a világba,
hadd találjon ott rá a boldog-
ságára.

Ezzel aztán eltűnt, de a
földre letett akkora gyémán-
tot, mint maga a gyerek.

Hej, örült az asszony. A fiú
meg nőtt, nőtt, elérte három-
szor már a hét esztendőt. Nagy
erős legény lett, akár csak a
szálla, még a föld is rengett,
ha lépett a lába.

Azt mondja anyjának:
— No, világgá megyek, tün-
dér keresztanyám majd megse-
gít, lehet.

S ahogy mondta, úgy tett.
Vándorol, mendegél, harmad-
nap rengeteg sötét városba ér.
Hallja ott, a király juhászt fo-
gadna fel, de alkalmasat bi-
zony sehogy se lel.

— Hát ha eddig nem volt ju-
hásza, leszek én.

No, be is állott a királyhoz
a legény.

Másnap ahogy felkel, —
halljátok im esodát — hall ám
a juhólból rettentő mormogást.
Benéz a kulcslyukon, nem volt
ott juh egy se, hanem csupa
bundás, mérges, morgós med-
ve. Felsőhajt a juhász:

— Most vagyok nagy baj-
ban, kedves keresztanyám,
most segíts csak rajtam.

Nagy szél kerekedik, ahogy
ezt kimondja s ezüstszőrű
nyájja vált a medvecsorda.
Mikor a városban a nyáj végig-
ballag, csillog ám a gyapjuk,
mint az ezüst csillag.

Hanem másnap reggel meg-
ijedt igazán, a juhólból rémes,
nagy kiáltást hall ám. Benéz
a kulcslyukon, légy Uram ir-
galmas, hemzseg a juhólból a
sok csikaszfarkas. Felsőhajt a
legény:

— Most vagyok nagy baj-
ban, kedves keresztanyám, se-
gíts most még rajtam.

Orkán kavarodik, ahogy ezt
kimondja s aranyszőrű nyájja
vált a farkasesorda.

Mikor végigballag a nyáj az
alvégen, villog ám a gyapjuk,
mint a hold az égen.

Másnap reggel — ennek fele-
se tréfa ám — ordít a juhól-
ban a sok vadorszlán.

— Kedves keresztanyám,
most vagyok nagy bajban,
most még utoljára segíts, ha
tudsz, rajtam.

Orkán kavarodik, ahogy ezt
kimondja s gyémántszőrű nyáj
lett az országláncsorda. Mikor
a városban a nyáj végigbaktat,
szikrát hány a gyapjuk, mint
fenn a magas nap.

No, hivatja erre a király a
juhászt, csak úgy esattan,
neki olyan parolát ad. S így
szól a fiúhoz:

— Legény vagy a gáton, tied
a leányom s felekirályságom.

Mert hogy a szavammal szá-
vamba ne vágjak, gyönyörű
lánya volt az öreg királynak.
Hej, örül a legény, de még job-
ban a lány, ilyen legényt töb-
bet nem kapott volna ám. Ásó,
kapa, harang, mindjárt meg-
esküdtek, hej volt az ország-
ban muzsikaszó, ünnep.

Az újdonsült király anyját s
testvéreit elhivatta s ők is mu-
lattak reggelig. Ott is marad-
tak mind a királyi várban,
nem aludtak másban, csak
szinarany ágyban.

Nevenincs puli esete

Seholsincs országnak Nekeresd faluja arra ébredt egy nap: megszökött a gulya! Vele ment a puli — míg a gulyás aludt... No, nagy ijedelem üli meg a falut!

Minden egyes házban üres az istálló. Hasztalan keresi szomszédját a Ráró, Pejko, meg a Csillag — nincs meg a tehénke! Isten tudja, merre kóborol szegényke!

Üres a sajtár is, meg a rózsás bögre. Nagy könnyeket töröl csöpp babák kis ökle: nincsen tej, se kávé! Kenyér a reggeli, amíg a falu a gulyát meg nem leli!

Kesereg a gulyás: drága volt az álmal Tán' fejét is veszik, ha meg nem találja falu tehénkét vallahol. No, de hol? Búzában, herében, pataknál? — Nincs seholl!

Lovas legény vágat északra, meg délre, keletre, nyugatra, három vármegyére. Keresi a gulyát — nem leli! Nem leli! Még mindig kenyér és kolbász a reggeli!

Felkerekednek a menyecskék, asszonyok, — a gulyát meglelni nem olyan nagy dolog! Szólongatják, hívják szerteszét a réten:

— Riska, Csáko, Bimbó! Gyere haza szépen!...

Erre sincsen válasz, erre sincsen felelet. A szökött gulyára találni nem lehet!

Osszeül a tanács község ház tornácán. A haragos bíró topog, mint a fácán. A tanácsuraknak izzad a süvege: — hol lehet a falu százötven tehene?!

Kis-Kukucska Gergő tanácsúr pipája krákkogató füstjét bizony nem szitálja: a nagy tünődésben elalszik a pipa... Hol lehet a hiba? Hol lehet a hiba?!

Tele-Pocak Máté a fülét vakarja, egyebet se mond, mint a téli mezők varja: — Kár! kár! kár! kár! — hümmög. De mit se tanácsol. Elzsibbad az esze a gondolkozástól!

Avas Guba Mihály tapasztalt, meg öreg, de csak forog-forog kezében a főveg. Azt gyúri, dagasztja, gyömöszölli, tépi, — jó tanács csak nem jut az eszébe néki!

Ül a község házában kuka-mód a tanács: no, biz' így sohasem lesz a faluban kalács! Mert tudnivaló, hogy tej kell a kalácshoz, tejet meg a tehén szállít csak a házhoz! Ül a tanács, mintha temetésen volna, de még ott is, mintha orra vére folyna. S ekkor, mint a napfény a fekete éjbe: tanácssterembe a bíró lánya lép be!

No, gyönyörű lányka! Éjsötét a haja, cse-resznye a szája, csengő a kacaja. Vigan kérdi:

— Ugyan mit búsulnak kendtek? Tán, hogy a tehénkék vallahova mentek? Nem kell mindjárt búval gondolni a rosszra! Ki kell dobolni, hogy aki visszahozza a falu gulyáját, nagy jutalma lészen!

— Jaj! de okos lány ez! Az anyja egészen! — ujjongott a bíró; tapsikolt a tanács. Megvan a jó tanács! Lesz hamarost kalács!

Kiállt a kisbíró falu közepére, kidobolta menten három vármegyére:

— Közhírré tétetik, aki megtalálja a falu gulyáját — bizony meg nem bánja! Azt kap jutalmul, mit szeme-szája kíván; ki ez ígérte megmásvá: zsvány! —

Jöttek próbálkozni daliás legények. Kél éjjel is ráztak kolompot szegények, hátha meghallja a kolompszót a gulya? Vagy hazacsalja tán a síró furulya?

Egyik se használt. De jött végre egy legény. Igaz, kopott ruhás, meglátszott, hogy szegény. De amúgy a szeme csillogó, villogó. Izmos, derék, délceg, kedve is víg, bohó.

Sorbajárta ő a falu minden házát: elkérte a bíró legnagyobb bográcsát. Aztán itt is, ott is elkérte a csontot! Sonkacsülök, cupák, tyhú, mennyi csont volt ott! Csirkecsont, liba-csont, összegyűlt temérdek! Vajjon mire kellett a csont a legénynek?

Biz' ő tüzet rakott a réten, de nagyot Föléje ménkúnagy bográcsot aggatott. Bográcsba hagymát szórt, zsírba sőt, paprikát, abba meg a csontot! Szél viszi a szagát!

Van olyan jó füstje, zamatos illata a csontpaprikásnak, a falu apraja-nagyja is szívesen szagolgatja, szívja! De hát még a kutyák! Azt mind odahívja három vármegyéből a remekjó illat. Összegyűl rá puli, legalább harminchat!

Mindegyik gubancos, cafrangos, fekete... A gulyás pulija melyik is lehet-e? Könnyű kikeresni! «Nevenincs» a neve! — No, csak addig tartson a paprikás leve!

No, sorol a legény egy sor kutya-nevet: — Bodri! Sajó! Tisza! Pamacs! Kócos! Ecsel! Hektor! Pajtás! Bundás! Filler! Kraicár! Garas!

Jár a kutyák farka, akár a szél-kakas, ekkép jelentkezik, kinek neve talál — egyetlenegy marad, mely komoran zabál. No, ennek nincs neve — ez hát a Nevenincs! Felsóhajt a legény:

— Istenkém, letekincs!

S amikor Nevenincs jóllakott, útrakelt, nyomában a legény készül az útra fel! Vele megy a falu valamennyi népe: átkocog a puli szomszéd vármegyébe! Szomszéd vármegyében, selyemfűvű réten, ott az egész gulya viruló kövéren!

Ki-ki vígan viszi tehénkéjét haza. S hogy a legénynek se lehessen panaszja, megkérdik most már a szíve kívánságát.

Nem kíván ő mást, csak a bíró úr lányát!

Bíró uram lánya összekacsint véle! Kiviláglik ebből kis huncutság-féle... Nem bánják most, hogy ő kopottas, meg szegény:

— Legyen tiéd a lány, te fufangos legény!

Olyan lakzit csapnak, reng bele a falu! Még az ablakon is táncot jár a zsalu... Az új pár egy percre otthagyja a murit s összeölteti a Nevenincs pulit!

B. Czeke Vilma: *A csodálatos ajándék*

Amikor Jézus elhagyta názárett otthonát, hogy Isten igéjét hirdesse az emberek között, a Galilei tónál egy gyönyörű palotához ért. Odabentről messzire elhangzott az ének és a fuvolaszó. A római helytartó palotája volt ez. Egyetlen leánya éppen lakodalmát ülte a császárnak egyik főrangú tisztjével. A palota előtt rongyos koldussereg várt, majd hangos ujjongással vetette rá magát a nekik jutó ételmaradékra.

Jézus megállt és szomorúan nézte a kiéhezett, rongyos koldusok hadát. Egy koldusszorongó állt a közelében, vézna gyermekkel a karján. Nekik már semmi nem jutott.

Odafönn a palota erkélyén megjelent a gyönyörű menyasszony, Leticia a délceg völegény oldalán. Mellettük egy szolga. Ezüstpénzzel megrakott tálcát volt kezében és úrnője parancsára tele marokkal szórta a pénzt a koldusok közé.

Azok egymást félrelökve kapkodták fel a lehulló ezüstöt. A szegény koldusszorongó is karján gyermekével, sóvárogva vette magát az elébe hulló pénz után, a többiek azonban durván félretaszították és mind felszedték előle. Kisgyermek is hiába nyújtogatta vézna karját örömpesze a napfényben csillogva hulló ezüst felé. Végre is elfogyott a tálcáról a pénz. A koldusszorongó gyermeke azonban csak tovább is nyújtogatta üresen maradt tenyerét az erkély felé.

Leticia tekintete éppen a kisgyermekre esett és hirtelen mozdulattal letépte egy ragyogó gyémántot köntöséről, azt dobta le neki. A gyönyörű ékszer éppen a gyermek kinyújtott tenyerébe esett.

A gyermek felkacagott örömeiben. A koldusok azonban máris rávetették magukat a gyémántalánokra, hogy megkaparintsák a gyermeknek jutatót ajándékot. Jézus tiltón, védekezően nyújtotta ki karját a gyermek felé.

Ettől a mozdulattól a ragyogó ékszer a gyermek tenyerében illatos, piros rózsává változott. E csoda láttára megfélemedetten, valószínűséggel megdermedten állt a tömeg.

És a néma csöndben megszólalt Jézus szelíd, csengő hangon:

— Ne törjétek magatokat földi kincsek után, amely romlást hoz titeket, hanem gyűjtsétek a lélek kincseit, amely maradandó és boldoggá tesz benneteket földi nyomorúságokban.

A tömeg ámulva hallgatta a szokatlan beszédet, míg a gyermek boldogan mosolyogva emelte arcához a gyémántból lett piros rózsát és nyújtotta oda anyja felé is. Jézus pedig az erkélyre emelve tekintetét, az ámuló legyespárhoz intézte további szavait:

— Bizony mondom néktek, ahol vagyok a ti kincseitek, ott lesz az a ti szívetek is. Azért amikor alamizsnát adtok, adjátok azt Isten nevében és ne az utcákon, hogy az emberek től dicséretet nyerjétek érte. Mert akik így cselekszenek, máris elveszték jutalmukat.

Leticia szomjasan itta a Jézus ajkáról felhangzó szavakat; völegénye azonban komoran, hiúságában megsértve kérdezte:

— Ki vagy te, idegen és hogyan veszel bátorságot erre a beszédre?

Jézus nem felelt a fennhéjázó szavakra. A koldusszorongóhoz szólt vigasztalón:

— Örvendezzel, mert mindennél nagyobb kincsed van gyermekedben. Ha pedig most éhen is maradtál, amíg a többi lakomázott, én helyet biztosítok neked mennyei Atyám asztalánál.

Azzal megindult az úton, s a koldusszorongó szóltanul követte, karján a piros rózsát szorongató fiúcskával. Leticia pedig visszatért az ünnepi teremben vigadózó közbe.

De hiába szóltak a furulyák és daloltak szebbnél szebben az éneklő művészek. Leticia fülében még mindig Jézus szava zengett és a szíve tele volt fájdalommal.

És nem tért vissza Leticia jókedve azután sem. Elhagyván az apai házat, követnie kellett férjét a római császár udvarába, de az ifeni fény és pompa most csak még jobban elszomorította. A város szélén élő koldusokra és éhező gyermekekre gondolt, akiknek nincs még a betevő falatjuk sem. És amikor csak tehette, átruhát öltve magára, kionsón közéljük a palotából és titokban elosztogatta nekik megtakarított pénzét, mint Isten ajándékát. Ugy, amint azt esküvéje alapján az a szelídarcú férj tanácsolta.

Férje előtt azonban nem sikerült ezt Leticianak sokáig titokban tartania. Az előkelő, gögös római darabig csak tűrte feleségének bőkezűségét, amikor azonban gyermekük született, szigorúan megtiltotta neki, hogy tudta és engedelmé nélkül kilépjen a kapun.

Leticia most már gyermekében, a kis Luciában kereste minden örömeit és vigasztalását. A kisleány azonban, akármilyen gondal és szeretettel gondozta, nevelte is az édesanyja, nem volt olyan, mint a többi gyermek. Sohasem mosolygott és beszélni is hiába tanították, szegényke néma maradt.

A gond és baj azonban nem szokott egyedül járni. Leticia férje, az előkelő udvari tiszt kegyvesztett lett a császár előtt. Száműzetésként messzi hadjáratba küldték. És Leticia nem hallott hírt többé felőle.

Leticianak sem volt ezután a császár udvarban maradása. Gyermekével együtt

hazatért Galileába. Édesapját azonban már csak haldokolva látta.

De még más megpróbáltatások is vártak Leticia-ra. Rokonai minden vagyonából kiforgatták és egy napon csak arra ébredt, hogy gyermekével együtt földönfutóvá lett.

Ott állt most ő is, karján gyermekével, éhesen a fényes palota előtt, mint valamikor az a koldusasszony és a vézna kisgyerek, akinek menyasszonyi köntöséről a később rózsává vált gyémántgombot dobta le az esküvője napján. És eszébe jutottak Jézus vlagaszlaló szavai:

«Örvendezél, mert mindennél nagyobb kincsöd vagyon gyermekedben!»

És néma gyermekét magához öelve, fel-emelt fővel indult el ő is Jézus után.

Napok óta ment, mendégélt már a poros országúton. Közben hol itt, hol amott adtak nekik darabka kenyeret, vagy szállást egyszerű földművesek és szegény koldusok a jó Isten nevében. Míg egyszer azután egy derék földműves házában nagy meglepetés érte.

A barátságos kis szoba asztalán csodálatos illatú, piros rózsaszál virított és a földműves feleségében, meg a kisfiában Leticia rögtön felismerte a hajdani koldusasszonyt és gyermekét. Most azonban mind a ketten csakúgy sugárzottak a boldogságtól és jó egészségtől.

— Jézus nagy csodát tett mivelünk — felelte az asszony Leticia kérdészködésére és elmesélte nemcsak a piros rózsza történetét, hanem azt is, hogyan vezette el őket Jézus a derék földműves házához, aki a szegény, földönfutó özvegyasszonyt feleségül vette.

Leticia is elmesélte sorsa fordulását, mire a derék házaspár nem is akarta többé elengedni. Leticia ott is maradt náluk jóideig. Amikor azonban kisgyermekével együtt új erőre kapott, nem volt maradása többé. Az a piros rózsza, ami immár esztendők óta olyan csodálatos módon megőrizte frissességét, nyugtalanította. Szüntelenül Jézust látta maga előtt. Hát ha csodát tudna tenni az ő szegény gyermekével is!

A vendégszerető házaspár, látva, hogy hiába is lenne minden marasztalás, végreis elengedték. A kisfiuk búcsúzóul a kis Lucianak ajándékozta a piros rózsaszálát. És a kisleány, amikor a rózsát a kezébe vette, rögtön elmosolyodott — először életében!

Boldogan ment most már tovább Leticia karján az immár mosolygó gyermekkel és az ugyancsak mosolyogva virító rózsaszállal.

Egyszer azonban valami nagy betegség lepte meg szegény Leticia-t. Hajdan oly szép arcát és egész testét csúnya kiütések lepték el, úgy, hogy nem akadt ember többé, aki befogadta volna őket. Az országút szélén, az árokparton koldulgáltak.

Leticia gyötrő szenvedései között is egyre csak azon aggódott, mi lesz gyermekével, hogyha Isten őt elszóltítja mellőle. Ki veszi majd szegény Luciat gondjaiba?

— Jézus! — kiáltott fel ilyenkor újra meg újra, önmagát biztatva, bátorítva.

— Jézus! Jézus! — visszhangzottak megszűröl a hegyek és adtak új meg új erőt a szegény asszognak, hogy tovább vonszolja életét.

Elérkezett végre Jeruzsálem kapujáig, ahol azonban fegyveres őrök állták útjukat a koldusoknak. Szigorú parancsuk volt erre. Leticia is kívül maradt. Pedig hogyan fájt a szíve, amikor megtudta, hogy Jézus éppen előtte való nap tartotta fényes bevonulását a városba, miközben a nép királyként üdvözölte és ünnepelte őt.

Nap-nap mellett hozták a híreket a városból kiszivárgók. Egyszer azután megdöbbenve mesélték, hogy Jézust elfogták, sőt már keresztre is feszítették és el is temették.

A többi koldus, akik Leticiahoz hasonlóan ugyancsak Jézustól várják nyomorúságuk orvoslását, erre csalódottan szétszóródtak. Rákövetkező este már csak Leticia ült egyedül a gazdáitanul maradt pástortüznél. Ő még mindig várta Jézust és bizott is benne rendületlenül.

Lucia már elaludt, még álmában is szorongatva kezében a piros rózsaszálát. Leticia körül is ott keringett az álom, de ő egész éjen át virrasztani akart, hogyha Jézus bármikor jó, ébren találhassa.

Hajnal felé azonban már olyan haldiosan kimerült volt, hogy feje lecsuklott és szemére egy pillanat alatt álom nehezült.

Egyszer csak, mintha valaki hírtelen meg rázta volna, ismét felnyitotta szemét. Am azt látta, álmodik még mindig:

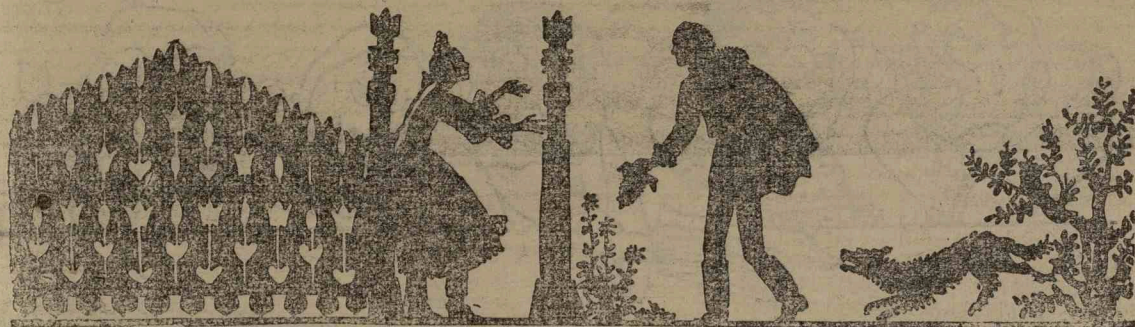
Az előbb már hamvadó zsarálnok ismét teljes fénygel égett és egy férfi állt mellette. Hőfehér köntöse világtított a szürkületben.

— Jézus! Jézus! — hangzott most egészen közelről mellette. Az ő gyermekének hangja volt ez. Az első szó életében!

Leticia mámoros örömmel omlott Jézus elé. Lucia pedig gyermekszívére hallgatva, legkedvesebb játékszerét, a piros rózsaszálal nyújtotta oda neki. És az a rózsza Jézus kezében mosolygó, friss kenyérré változott.

Jézus leült ekkor a tűz mellé egy sziklára és leültette maga mellé az anyát és gyermekét is. Azután megtörte a csodálatos kenyeret és osztott belőle. Miközben pedig ették, elbeszélgettek Istenről és az élet csodáiról.

Amikor a tűz fénye kilobbant mellettük, Jézus fényes alakja is eltűnt a hajnali szürkületben. Következő pillanatban azonban a hajnal piros hasadása jelent meg a keleti égbolton és hűsvét reggelének diadalmas fényragyogott be mindent. A gyermek és az édesanya mosolygó arcát is, amelyen nyoma sem volt többé gondnak, bánatnak, betegségnek. A kenyér pedig, amit előttük tört meg Jézus és amiből úgy jóllaktak az imént, teljes egész volt ismét és nem is fogyott el többé soha, akár mennyit is törtek le belőle maqaknak és a szűkölködőknek.

Cifra Kata meg Foltos Terka

Volt egyszer egy király, annak volt egy fia, olyan derék, szép szál lobogó levente, hogy homloka épp a szemöldökfát verte. Azt mondja egyszer a derék királyfi:

— Elindulok apám szerencsét próbálni. Szerte az országban sok bokor, sok árok, körülnézek, szép lányt s jó lányt hol találok. Tudjon sütni, főzni, ne nyelveljen velem, szorgalmatos legyen, takarékos legyen. Foltozza meg, hogyha elszakad ruhája. Az ország vagyonát, kincsét ne prédálja.

Bólogat a király, szakállát lengetve:

— Hát csak eredj fiam és válassz kedvedre.

S azonmód elindul a deli királyfi országot járni, szerencsét próbálni. Be is téved egyszer egy kicsi faluba, megtudja ottan minden jöttment kutya. Csudaszép lány áll kinn az egyik kapuban, olyan szép volt, akár a csillag csakugyan. No, ahogy meglátja a deli királyfit, hívja, kéri egyre, tessékeli váltig. Két gyönyörű arca csupa piros tűzláng.

— Aranyos királyfi, jöjjön be mihozzánk. Tetszik a szépséges leány a legénynek, a derék, királyi szép szál leventének. S a hívásra beljebb kerül a királyfi. Cifra Kata pedig nem győzi instálni, mert hogy a szavammal szavamba ne vágjak, Cifra Kata volt a neve a szép lánynak.

— Nem éhes, nem szomjas, aranyos királyfi? Szóljon bátran, legyen kívánsága bármi.

Nem kellett faggatni soká a leventét:

— Egy kis székegygulyást, nem mondok, megennék. Utána egy tányér finom túrós csusza, biz a gyomrocskamba derekasan csúszna.

Megy ki a konyhába, süt, főz Cifra Kata no, de kormos is lett, akár az éjszaka. A csusza kozmás lett, a gulyás leégett. Egye meg a kutya az ilyen ebédet. A deli királyfi ki fordult a házból, búcsúzott is, nem is, — juj — Cifra Katától.

Megy tovább, mendegél, benéz egy udvarba. Ki ott az a szép lány? Biz az Foltos Terka. Az ügyes, derék lány, éppen kenderi tilott. Ringó rokolyáján volt vagy hetvenhét folt. Amde szép volt, mint a derüs, lobogó nap. Megtetszett szörnyen a királyi lurkónak. Belép az udvarra a legény izibe.

— Adj Isten jó napot, szép Foltos Terike. Megfordul a leány, magát elrestelli, ámde a királyfit beljebb tessékeli. A tiszta szobában törüli a széket.

— Ne vessen meg minket, üljön le Foltos Terka.

De hogy ne csináljak nagy szószaporitást főzött Foltos Terka olyan székegygulyást s olyan túrós csuszát, hogy a derék, nyalka királyfi utána száját is megnyalta.

S gondolta magában a deli királyfi, nem fogja ő tovább az országot járni, hétszép Foltos Terkát feleségül veszi, ez a derék jó lány, éppen jó lesz neki.

Mindjárt papot hívtak, lakodalmat csaptak, vidám nótaszóval három nap mulattak. Úgy élnek ők ma is, mint két tubagalamb, amíg meg nem kondul nekik a nagy harang.

Kókányozás (Bábjáték kicsinyeknek)

Szereplők: Anya (6), Janika (8), Muki (19), Ledny (5).
(A számok azt jelentik, hogy az 1933. évi decemberi számban, a 189. oldalon közzétett bábfényképsorozat mely bábfeljével játszottunk.)

Kellékek: 4 pirostojás, 2 öntözővegecske tüllel bekötve, virágok, 2 tortaszelvény, mosdótál-tányérka, kefécske, fogkefe.

Anya (míg két fia a két szélső sarokban horkolt, esetleg párnák közt): Jaj be késő van és ez a két lusta gyerek még mindig alszik. Janika, ébredj Janika! (Rázza, Jani csak horkan, de nem ébred fel.) Muki, Muki fiacskám, ébredj fel. (Ugyanúgy hasztalanul.) No várjatok, majd segítek én rajtatok! (Veszi a seprőt s végigszázza őket.) Nesze te lusta Jani! (Jani a párnák alá bujlik s tovább horkol.) Nesze te lusta Muki! (Ugyanúgy.) Persze, nem fáj nekik, mert a párna alá bujtak! No majd akad más orvosságom, az segít! (Öntözővegecskét vesz elő, behúzza a párnát Janiról s ráönt.) Husvét van Janikám!

Jani: Brrr! Jajajaj, a nyakamba folyt a hidegvíz! (Kiszalad.)

Anya (ugyanúgy tesz Mukival): Ünneppnap van Muki! Öntözködni kell! Nem futsz ám el, hanem most jön a mosdás! Vízre rá! (Muki sivalkodik.) Milyen a füled?! Erre kefe kell! (A sivalkódó Mukit kefével mossa meg.) No most gyönyörű vagy! Most meg a fogadat is! (Muki fogát mos, gargarizál.) Most eredi hamar és öltözz fel! (Muki el szepegve.)

Anya: No most hol az a másik?! (Másik oldalról behúzza Janit.) Nem szőgyenled az ágy alá bújni a mosdás előtt?! (Ugyanúgy megmosdatja a sivalkódót, kefével, fogkefével.) Te is, egykettőre, szépen felöltözz! (Jani el.)

Muki: Itt vagyok, édesanyám!

Anya: No elég rendes vagy, most hát elmehetsz öntözkö-

ni! Itt az öntözőüveg, a verset el ne felejtse, öntözd meg Juliskát! (Muki köszön s el.)

Jani: Itt vagyok, édesanyám!

Anya: Elég rendes vagy, te is elmegy Juliskát megöntöznél! Itt az üveg! (Jani el.) Én pedig most végre elmehetek a templomba. (El.)

Juli (dalolva jön, szembetalálkozik Janival).

Jani: Megállj Juliska! (Juli megáll.) Aztán most hallgass:

Mikor az Uristen

A jányt teremtetted,

Aszonta: a legény

Billegien mellette,

Osztán ha úgy látja,

Hogy taa bunak ered,

Locsolgasson rája

Rózsaszagú levét,

Ettől rögvést megtér

A hervadozásból — (Öntö-

zi, Juli sikít.)

Most meg gondoskodj már

A pirostojásrull!

Juli: Enyje, hát te csak a pirostojásért öntöztél meg?

Jani: Dehogy is! Elfogadok sárgát, kéket, zöldet is.

Juli: No akkor látszik, hogy még csak egészen kisfiú vagy! Hanem azért nesze, adok neked pirostojást. Meg virágot is. (Telirakja virággal, pirostojást ad.)

Jani: No most megyek a többi lányokhoz is! (El. Juli dalol.)

Muki: Megállj Juliska, megállj, hadd öntözzelek meg!

Juli: Jaj csak ne nagyon!

Muki: (Akadozva, ismételve, bele-belezavarodva elmondja ugyanazt az öntözőverset, megöntözi Juliskát, az sikít, ugyanúgy sok virágot és

pirostojást ad Mukinak, Muki el.)

Juli: Engem öntözték meg legtöbben, bizonyosan én vagyok a legszebb! De már csúromvíz vagyok, haza kell mennem ruhát váltani! (Dalol párnát, büszkén el.)

Jani és Muki: (Kis szünet után két oldalról jönnek. Nem is látszanak a sok virágtól, legényesen dalolnak, pirostojásuk van. Nagy hasuk van.)

Jani: Hajajaj, olyan sokat ettem-ittam, hogy félreáll tőle a bögyöm!

Muki: Hát még én! A hasamat talicskával hozhatnák utánam! Nézd csak, milyen kemény a hasam!

Jani: Hát még az enyém! Mint az ágyúgolyó! (Tapogatózik egymás hasát.) Annyi virágot adtak a lányok, hogy szénásszekér hozhatná utánam!

Muki: Én meg kazalba rakhatnám és a tehenünk otthon kilenc hétig mind virágot ehetne! Es mennyi pirostojást kaptam! Csak mind megettem! És tortát is!

Jani: Ihol is van belőle! Egyél te is! (Tortát esznek, cserélgetik, kínálkoznak, egészen összemaszatozzák magukat.) De az én pirostojásom nagyobb ám!

Muki: Az enyém meg keményebb! A tiédet csak kakas tojtál! Az enyémét nyúl tojtál!

Jani: Kókányozunk hát, majd elvállik, kié keményebb!

Muki: Kókányozzunk: üssük össze a pirostojások hegyét, aztán elvállik, kié törik be, kié nem! (Nagy nekigyürkőzéssel szembeszegzik a tojásaikat és egymásra fenekednek, földhöz fenik a tojások hegyét.)

Jani: Vigyázz a vezényszóra, úgy megy ez, mint a párbajnál! Vigyázz!... Kéééé... Rrrrrrajjta!!! (Nagyon óvatosan pont hegygel egymás felé viszik a tojásokat, félénken össze-összekocantgatják.) Bátoran üss hozzá, te gyáva!

Muki: Az enyém olyan kemény, hogy szikrát hányt! Te

nem mersz! (Nagy ordítózással igen enyhén kókányoznak. Mukiénak hegye kissé betörik.) Mingyárt véged van, jaj... (félre:) Jaj, ne mondjátok meg, hogy egy kicsit behorpadt, majd megfordítom! (A tojása fenekével harcol tovább, Janié is megsérül.)

Jani: (Félre.) Jaj, megsebesült a tojásom, ne áruljátok el, megfordítom. Rrajta! (Nagy ordítózással kókányoznak tovább, míg mindkét tojás teljesen szét megy. A tojások lehetnek félgfötték is és így teljesen megtelnek mindketten tojásmaszáttal is. Utóljára az ordítózásuk átmegegyszerűsre, bőmbőlve-bögve-sírva harcolnak. Végül egymás fejével kókányoznak.)

Anya: (jön): Ki ez a két poszék maszatos gyerek itt? Jaj, kik lehetnek ezek? Nem ismer-

rek rájuk, bizonyosan valami más faluból való utagyerekek! Takarodjatok innen a mi falunkból, a mi utcánkából!

Jani és Muki: Jajaj, édesanyám, én vagyok, a te fiad!

Anya: Igazán?! Nem hiszem! Hadd lássuk csak! Bor-

zasztó, hiszen ezek az én fiaim! Hyen szégyent! Hü de csúnya maszatosok vagytok! Hamar mossuk meg őket, mielőtt más is meglátná! Surolókefe kell ide, jó kemény padlósuroló kefe meg mosogatórongy! Először levetem az ünneplő ruhákat! (Levetkőzteti őket.) Igy ni! Most elő a hidegvíz! Nesztek húsvéti öntözés nektek is! (Önt rájuk, a fiúk sikítanak, borzonganak.) Most eld a surolókefét! (Keféli őket, a fiúk bőmbőlnek.) Most elő a mosogatórongyot! (A fiúk sírnak.) Most meg takarodjatok a kemence mögé száradni! Vésersenyéig ki nem jöttök onnan! (Jani és Muki szepegve el.) Van-e még közöttetek, aki húsvét szép ünnepére nem elég tiszta, rendes? Jöjjen ide, hadd surolom meg csipős szappannal! Van? Nincs? Hát aszondom!

Kissné József Lenke: Három mérges kakas

Baromfiudvarban élt kakas vagy három! Mérges fajtájuknak hetedhét határon nem találni párját! Marakodnak egyre! Hol találja csapnak, — hol pedig a begyre!

Szikkasztik a szemük, a csőrük meg fújtat, — beléjük nyitván, hogy ördögfiak bújtak! Lábuk sarkantyúját össze-vissza mérik, — vérig megy ez a harc, Istók uccsel Vérig!

Van, hogy Marci kakas kezdi el a harcot, — az ocsúból kíván nagyobb hadisarcot!

Máskor Pista kakas búbozza a Miskát, — ne talál fel mindig az összes gilisztát!

De bír még azon is össze-összekapnak: melyikük is örvend fénylőbb tollazatnak? Kinek a taréja pirosabb, mint másé? — Következő perc már az összecsapásé!

Nézegetik egymást gyűlölködő szemmel, — hol lecsapott fejjel, — hol felemelt fejjel! Tolluk borzolódik, — szárnyuk csak úgy láncol, — hajszányira vannak a megpukkadástól!

Topognak egy helyben, — összecsapnak végül! A szakálluk sárgul, a tarajuk kékül! Lökődösik egymást, mint két birkozóbajnok, — meghorgosodnak a lábukon a karmok!

Egymásnak röppennek, — koponyájuk koppan, — tollruha tépődik, — dühösek még jobban; bereked a torkuk, már csak úgy rikácsol, — így megy ez napestig, hajnalpirkadástól!

Végül is a tyúkok tanácsot tartanak, — három kakas ellen a tanuk vallanak! Még a süket tyúk is azon panaszkodik: — Míg három kakas folyton kakaskodik, — nem bír a lármától aludni még ő se! Pedig hét-
alvó volt valamennyi őse!

Csibék is csipogják apró panaszukat: — rémület fájditja begyüket, hasukat, — valahányszor tépik egymást a kakasok, — zúzójuk is reszket, a csőrük is vacog!

A nagy tanács során a gyöngytyúk is szólat: — Békét kell csinálni valamilyen móddal! Én vállalkoznék is a nagy feladatra, hogy felügyelek a három vad kakasra!

A nagy feladatot rá is bízzák nyomban! Lesbe áll a gyöngytyúk egy krumplibokorban! S amikor két kakas borzolja a tollát, — csőrük közé dugja a gyöngytyúk az orrát!

— Mi baj, szép öcsém? — kérdezi mogorván. — Ok nélkül vitázni tilos ám e por-tán! De ha elmondjátok a nagy harag okát, — összefehetitek a csőrötök fokát!

Haragos kakaskák egymást bután nézik: Min is veszték össze? Egyik se emlékszik! Nagy ok lehetett, ha már elfeledték! S lám, miatta egymást mégis majd megették!

Mondja is a gyöngytyúk: — Ejnye, no, kakasok! Ne legyetek többé makacsok, nyak-
kasok! Oktató szavamra ide hallgassatok, — egymástól ezután mindig nyughasatok!

— Ne tegyetek úgy, mint a csacsi gyerekek, akik egyre-másra összeverekszenek s azt se tudják: miért, azt se tudják: minek, öklözésért leli őket ki a hideg!

— Legyetek ti náluk okosabbak százszor! Tűnjék el a harag, gyorsan, mint a kámför, s a civakodásnak legyen egyszer vége! Minden háborúnál edesebb a béke!

JÁTSSZUNK, GYEREKEK!

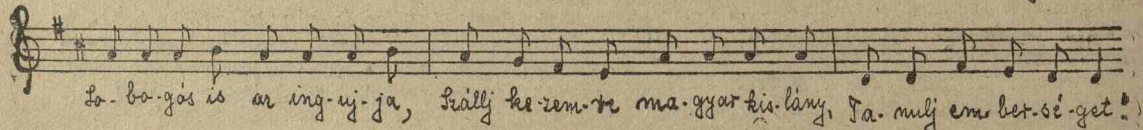
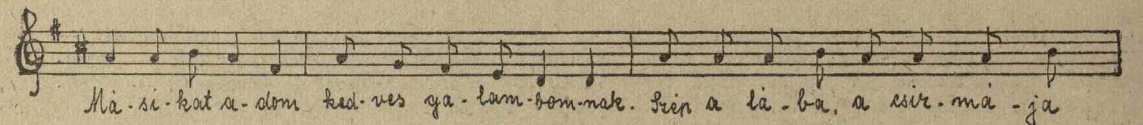
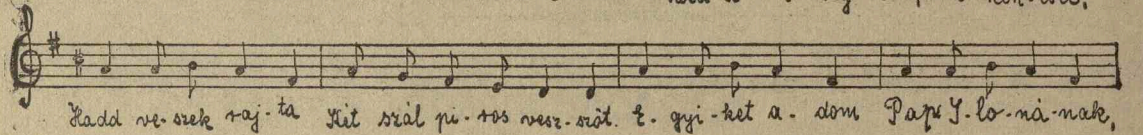
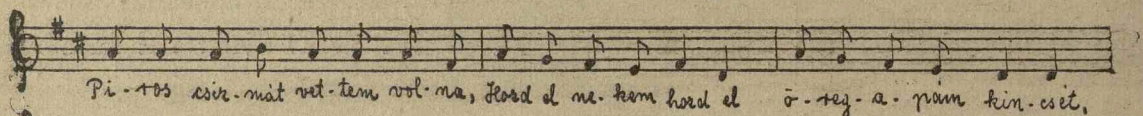
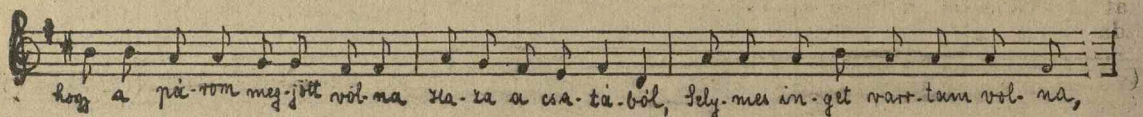
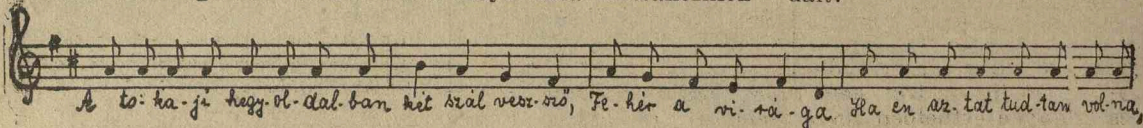
A korbácsos meg a kísé-
rője

Alljatok szépen körbe, gyere-
kek! Egy párocska azon-
ban kívül marad a körön.
Egyik lesz a korbácsos, má-
sik a kísé-
rője. Összesodrott
zsebkendőnek göböt kötünk

a végére, ez lesz a korbács.
Örül majd, akit a korbácsos
hátravág vele!

A körbenállók hátrateszik
kezüket és felfelé tartják nyi-
tott tenyerüket. Hátranézniök

azonban nem szabad, még
csak hátrapislantaniút sem,
míg a korbácsos meg a kísé-
rője kívül járnak a kö-
t. Köz-
ben mindannyian éneklik a
dalt:

Mikor a dal végén azt ének-
lik: „Tanulj emberséget!” a
korbácsos hátravágja a kör-
benállók közül, akihez éppen
adaért, majd a hátravágott
gyerek nyitott tenyerébe csap

a korbácsal. Ha ennek sike-
rül a korbácsot elkapnia, a
helyén maradhat, — ha nem,
foglyul esik és a korbá-
csos mögé állva, követi őt a
kör körüli útján. A korbácsos

kísé-
rője utolsónak halad, ő a
sereghajtó és az előtte haladó
foglyok őrizője. A játék addig
tart — s az ének ismétlődik,
— amíg el nem fogy a kö-
r, azután kezdődhet előlről.

Találd ki!

Mi van a rét közepén?
(Hang.)

Atdobom a házon s mégis a
kezemben marad a vége?
(Gombolyag.)

Melyik fa hoz télen-nyáron
gyümölcsöt?
(Kofa.)

Városnév, melyben virágnév
van elrejtve?
(Rózsashegy.)

Városnév, melyben a méh
lakása van elrejtve?
(Kassza.)

Ott, ahol a fűzfán
terem a furulya,
volt egyszer egy juhász,
annak ezer juha.

Vásárra hajtotta
juhász a juhait,
előttük kis patak
s a viz fölött fahíd.

Se széle, se hossza,
se arra, se erre,

egy juh mehetett át
a hídon egyszerre.

Egy, kettő, három, négy,
ballagnak már szépen,
tűkrözik hab-szörök
a patak tükreben.

A hídon a juhok
ha majd mind átmentek,
akkor tovább mondom
ezt a mesét nektek...

Szövegek

Miként gyűjtsünk gyógynövényeket? Hol értékesítsük azokat?

Vadon termő gyógynövényeink értékét lebecsülve, hihetetlen nagy bevételi forrásoktól esünk el.

Bodor Kálmán: *Gyógynövénygyűjtés és értékesítés* című könyvecskijét elolvastva, önkéntelenül felvetődik az olvasó előtt az a kérdés, vajjon lehetséges, hogy oly sok és nagy értékű megveszendőbe vadontermő gyógynövényeink semmibevétele folytán. Pedig az író nem tuzoz, mikor egyszerű és könnyen érthetően hozza szemünk elé az adatokat és hívja fel a figyelmünket erre a nemzetgazdaságilag és kereskedelmileg oly fontos gyógynövény gyűjtésre és mutatja ki számos adatokkal, hogy népünk a maga életszintjét mily könnyű szerrel tudná emelni, ha nem térne napirendre felette és népünk minden rétege, különösen gazdatársadalmunk a gyakorlati életbe is belevinné a könyvecske tanulságos, példákkal igazolt tanácsait, figyelmeztetéseit.

A gyógynövény-gyűjtésnek első uttörő apostola nálunk néhai **Páter Béla** volt. De ugartörőnek mondhatjuk utána mindjárt **Bodor Kálmánt** is, aki előszóval, írással, példátadó munkásságával serkent mindannyiunkat a gyógynövény gyűjtésére és termesztésére.

A könyvecske előljárójában kimutatja egyszerű számtani műveletekkel, hogy mily hihetetlenül nagy összeg megy kárba az által, hogy nem tudjuk semmire sem értékelni a gyógynövényekből előállítható jövedelmet. A továbbiakban tájékoztat, hogy miként járjunk el a gyűjtésnél. Tanácsot ad, hogy miket és miként szedjünk. Ha összeszedtük, hogyan szárítsuk, raktározzuk, szállítsuk és végül, hogy miként és hol értékesítsük.

A könyvecske további részében képekkel, illusztrált 21-féle lépten-nyomon előforduló keresett és könnyen értékesíthető, vadon termő gyógynövényt sorol fel, könnyen megérthetően magyarázza meg az azok körüli eljárásokat.

Ennek a kis műnek minden vonatkozásban el kell ismernünk gyakorlati hasznát. De szolgálatot vélek teljesíteni, ha magam részéről *külföldi vonatkozásban* hívom fel a figyelmet, mintegy kiegészítésként a kiskönyvecskében elmondottaknak, a gyógynövénygyűjtésre.

Hat évi külföldön töltött időm alatt a gyógynövényekkel is foglalkoztam. Svájcban, Német- és Franciaországban az ide vonatkozó szakirodalmat igyekeztem áttanulmányozni, de közben súlyt helyeztem annak gyakorlati (üzleti) ágára is. Különösen akkor, amidőn a „Siculia” kolozsvári Kereskedelmi Rt.-től (C. Marechal Foch 43.) erre speciális megbízatást kaptam. Tehát tanulmányozás tárgyává tettem a külföldi gyógynövénykereskedelmet, sok neves, nagy vállalat üzemét tekinttem meg és állapítottam meg fájdalommal, hogy mi a külföldi szállításoknál alig jövünk számításba, pedig természeti adottságainknál fogva, elsőként lehetnénk a külföldet, gyógynövényekkel el látók között.

Megbízásom arra szolgált hogy személyesen próbáljak kiépíteni egy külföldi hálózatot. Meg is tettem! Hazaérkezve igyekeztem azt a gyakorlati életbe átültetni, de ahig tudtam. Megrendelés volt,

de idehaza nem tudtam megfelelő minőségű gyógynövényvel rendeléseimet lefedezni. Tehát az az eset állott elő, hogy lett volna hová szállítani pl. kőhársfavirágot, málna levelet, de elkelte volna a bodzavirág, akácvirág, köménymag, borsmenta, pipacsszirma stb. stb. vagonátételben, de nem volt áru, ami kevés volt, annak meg olyan nagy ára volt, hogy azokkal a külföldi versenyt felvenni alig, vagy egyáltalán nem tudtam, arról nem is beszélve, hogy legtöbb esetben minőségileg is alulmaradtunk a külföldi piacokra befutó gyógynövények között.

Ezeknek a hibáknak az okát nem törődömségünkben és az ebből folyó szervezetlenségünkben látom. Meg kell tehát Erdély gyógynövény szedését és termelését szerveznünk. Osszuk körletekbe Erdély egész területét. Gondolatom szerint a *Gazdakörök* erre a célra igen célszerűek lennének. Minden körletnek lenne egy vezetője, aki az egész körletnek az irányítását végezné. A szedés, szárítás stb. kérdésében utbaigazító tanácsokat ad **Bodor Kálmán** könyve, de téli tanfolyamok rendezése útján szélesíteni lehetne az ismereteket. Mert többek között az nem közömbös, hogy *miket szedünk*, de különösen nem közömbös, hogy *miként szedünk!* Pl. a málna levelet és általában a leveleket szár nélkül, a virágot pedig tisztán levél nélkül kell szednünk, mert ez az eladásnál nagy árbeli különbséget jelent.

Igen sok függ a szárítástól is. Minden körzet központjában felállítandó lenne egy mesterséges szárító, amellyel lehetővé válna, hogy nem csak mennyiségileg, de minőségileg is, az eddiginél szebb árut tudnánk eladásra előállítani. Tudok pl. olyan hordozható szárítót, amely bárhol és bár mikor felállítható és a növényt eredeti szép zöld színében gyorsan és kifogástalanul megszáritja. Ez a szárító természetesen szilva, alma stb. szárításnál is nagyszerűen alkalmazható.

Ezek a körleti központok lennének aztán azok a közvetítő szervek, melyek a bel- és külföldi kereskedelmet **Bodor Kálmán** avagy **Siculia** Kereskedelmi Rt. útján ellátnák.

További nagy akadálya gyógynövény kereskedelmünknek a túl magas vasúti tarifa és a valutáris nehézségek, amelyek közvetve, a sok minden mellett nagyban hozzájárulnának, hogy külföldre való szállításaink, sokszor leküzdhetetlen nehézségekkel küzdjenek.

Külföldön a gyógynövény szállítók jutalékok (prémiumot) kapnak a gyógynövények után, mi erre, avagy kedvezményes vasúti szállításra, valutáris könnyítésekre alig számíthatunk. Nekünk a termelés körül kell elkövetnünk minden lehetőt, hogy gyógynövényeinkkel a külföldi versenyt felvehessük.

Gyógynövény kereskedelmünk még gyermekcipőben jár. Amíg külföldön a gyógynövényeknek könyvtárra tehető szakirodalma van, nálunk örömmel kell üdvözlődjünk néhai **Páter Béla** könyve után, egy ilyen kis, de lelkes és értékes munkát, mint amilyen a **Bodor Kálmán** írása is. Ezt a munkát csak dicsérni lehet, de nem bírálni! Ennek a könyvecskének nem szabad hiányozni egy gazdaköri könyvtárból sem, de ottan kell lenni minden család jó könyvei között, mert azt használnal olvashatja társadalmunk minden rendű és rangú tagja. Olvassa is. A könyv megrendelhető a „Minerva” könyvkereskedés útján, ára 15 lej és a portó.

Ifj. Bekess Károly

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A szeretet iskolájában.

— Nem örül a hamisságnak. —

Nem örül a hamisságnak — hirdeti a szereltről az apostol. A megromlott emberi természetnek egyik legfájdalmasabb vonása a káröröm, amellyel gyönyörködik az ember ellenfelének vagy versenytársának szenvedésében, megaláztatásában, elesettségében. De még ennél is keserűesebb a romlott emberi szívnek az a hajlandósága, amelynél fogva bizonyos nem titkolható gyönyörűséget talál abban, ha a ravaszság, a gonoszság, az önző ügyesség az őszinte és jóhiszemű ember számításait kijátsza és olyan előnyöket tud megszerezni, amelyeknek előnyét talán ő is élvezheti. Azt mondja az apostol, hogy a szerető szívű ember nem örvend az ilyen módon kivívott sikernek. Ismételjük az apostol szavát: **A szeretet nem örül a hamisságnak.**

Miért nem örül? Azért mert minden igaz szeretetben hit is van. A szerető szívű ember hisz abban, hogy egyesek és népek sorsának intézésében végső fokon a döntés mégis Isten kezében van és lehetetlenség az, hogy a hamisság győzedelmét össze lehessen egyeztetni a tiszta szeretet örök forrásával: Istennel. A szerető szívű ember semmiképpen sem tudja elbinni azt, hogy a hamisságnak utjait és eszközeit, melvet az ő lelkiismerete helytelenít, Isten helyeselni tudja. A szerető szívű ember szilárdan áll amellett az igazság mellett, amelyet Pál apostol így fejezett ki: „Ne tévelyegjétek: Isten nem csufoltatik meg. Mert, amit vet az ember, azt aratandja is. Mert, aki vet az ő testének, a testből arat veszedelmet. Aki pedig vet a léleknek, a lélekből arat örökéletet.” A szerető szívű ember biztosan tudja és érzi azt, hogy a hamisság pillanatnyi sikere egészen biztosan csak mélyebbre ássa a kísértés veszedelmes mélységét, amely felé vakon rohan és amelybe menthetetlenül alázuhan a hamisság sikerétől elkapatolt megtévedt szívű ember.

Egy életből vett példával világítom meg azt, amit gondolok. Egy kedves, tiszta lelkű fiatal asszonynak a férje gyönyörű gyémánt gyűrűt vitt haza egy délután ajándékba feleségének. A fiatal asszony csodálkozva kérdezte meg férjétől: Miből tudtad megvenni ezt az értékes ajándékot? A fiatal férj boldog örvendéssel beszélt el, hogy egy kártyázó társaságba került és ő is játszani kezdett. Hallatlan szerencséje volt és nagy összeget nyert. Az asszony elsápadt. — Én soha nem fogom viselni. El sem fogadom ezt az ajándékot. Úgy érzem, hogy a magunk és gyermekeink boldogsága lesz az ára ennek a könnyelműséggel szerzett ajándéknak. — Miért? — kérdezte a férj. — Megfogta a Sátán a szívedet és hamis ígéretek csalóka fényével csábított a romlás útjára. Mi lesz akkor, ha egyszer csak veszteni kez-

desz, de már akkor a szenvedélynek sötét rabja leszel? — Az asszony sohasem viselte azt az ékszeret. A visszaváltott ékszer árát a szegényeknek adták. Az egyszerű család sohasem bánta meg, hogy megmaradt az egyszerű, igaz, munkás életnek az útján.

Gondoljunk Krisztus életére. Milyen nagy volt a hamisságnak öröme nagypénteken. Hogy örvendeztek a kivívott siker felett a gonosz és ravasz ellenfelek. „Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani!” „Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!” — kiáltották gúnyos kacagással a keresztre feszített, szenvedő Szeretetnek. És milyen rövid volt a győzelem. Hogyan emelkedett ki a lepecsételt sírból győzelmesen az örökélet dicsőségében az ellipört szeretetnek igazsága.

A világ azt gondolja, hogy az az okos, aki hamissággal, ravaszsággal ki tudja játszani becsületes igazság útján járó embertársait. Pedig nem így van. A szeretet lelke szerint élő ember nem értelmetlen, tudatlan — mondjuk csak úgy, ahogy mondanai is szokták — boldogtalan, hanem ellenkezőleg okosabb és messzebb tud tekinteni és helyes különbséget tud tenni a pillanatnyi előny és a maradandó siker között. És azért áll meg változatlan hűséggel amellett a nagyon egyszerű igazság mellett, amelyet egyszer Franklin mondott egy előtte megjelenő fiatal emberekből álló küldöttségnek. „Barátaim — mondotta Franklin — aki nektek azt hirdeti, hogy ebben az életben munkásság, becsület és szeretet nélkül boldogulni lehet, ne higgyétek annak az embernek, méregkeverő az az ember.” Aki a történelem tanulságait helyesen tudja megérteni, az nagyon sok példával, akár a népek mostani életének eseményeiből vett példákkal is igazolhat tudja, hogy a hamisság sikereinek soha sincs okunk örvendezni, mert ezek a sikerek mind következetesen csak újabb és újabb szenvedéseknek és nyomorúságoknak kapuit nyitják meg a bűn sohasem tudja felemelni sem az egyes embert, se az emberek összességét, hanem mindig az történik, hogy az ítélet tüzeiben elég a hamisság minden eredménye, hogy fénylő tisztasággal ragyogjon fel az igazság és jószág dicsősége.

Ez a magyarázata annak, hogy a szeretet soha sem örül a hamisságnak. Nem szereti helyesen az a szülő gyermekét, nem igazi barátja embertársának az az ember, aki gyönyörködni tud abban, ha gyermeke vagy barátja megtévedt lélekkel, hamissággal szerzett eredményekkel dicsekszik előtte. Nem igaz szeretet az, amelyben nem jut szóhoz a lelkiismeretnek komoly figyelmeztetése: **Vigyázz, Isten nem csufoltatik meg.**

Művelődési mozgalmak

Hasznos megpróbáltatás.

Ezelőtt 155 esztendővel, 1784 május 11-én, II. József osztrák császár nagyfontosságú rendeletet intézett a magyar helytartó-tanácshoz. A császár egyuttal a magyar királyi koronát is örökölte s ezáltal Magyarországon is uralkodott. Említett rendeletében megparancsolta, hogy Magyarországon és Erdélyben ezentul az állam hivatalos nyelve a német legyen. A rendelet szerint a központi hatóságoknak azonnal be kellett a német állam-nyelvet vezetni. A magyar helytartó-tanácsnak november 1-től kezdve németül kellett írnia és rendeleteit is csak ezen a nyelven adhatta ki. A vármegyék és városok egy esztendei haladékot kaptak a német nyelv bevezetésére. A világi és egyházi törvényszékeknek három év alatt kellett áttérniök a német nyelv használatára. A rendelet szerint a periratokat és más okmányokat csak ezen a nyelven volt szabad kiállítani. A császári rendelet intézkedett a német nyelvnek a pesti egyetemre és a magyar középiskolákba való bevezetéséről is. A pesti egyetemen német nyelven kellett tanítani a legfontosabb tantárgyakat, s ugyanakkor a középiskolákban is a német nyelv lett a legfontosabb tantárgy. E rendelet egyuttal kimondta, hogy a jövőben egyetlen magyar ember sem kaphat semmiféle állást, nem lehet állami, vagy megyei hivatalnok, ha nem tud németül. A német nyelv tudása szükséges a középiskolai felvételhez. Senkit sem lehet a rendelet szerint országgyűlési képviselőnek választani, ha nem tud jól németül. A rendelet megjelenésekor már állásban lévő hivatalnokok határidőt kaptak az új államnyelv megtanulására. Ha a kitűzött idő alatt a német nyelvet nem tanulták meg kellőképen, a rendelet szerint állásaikból távoznok kellett.

Az osztrák császár és magyar király eme rendelete az egész országban óriási megdöbbenést keltett. Mindenki úgy érezte, hogy az anyanyelve került veszedelembe és a helytartótanács tiltakozott a rendelet ellen. A császárhoz küldött emlékiratban kifejezték meggyőződésüket, mely szerint a rendelet az anyanyelvet akarja megsemmisíteni.

A császár a maga részéről kijelentette, hogy nem elfogultságból cselekedett így, hanem azért, mert birodalmát egységesíteni akarja,

birodalmában ugyanis nagyon sokfajta nép lakott. Németek, magyarok, csehek, lengyelek, románok, horvátok, tótok éltek uralma alatt. A császár azt akarja, hogy ezt a sokféle népet összeolvassza és így egy összetartóbb, egységesebb és erősebb birodalmat alapítson. Emez egységesítés első intézkedésül szánta a német nyelv bevezetését. Így akart a különböző országrészekben egyforma német nyelvű kormányzást gyakorolni. Kijelentette, hogy a birodalomban élő népek nyelvei közül egyik sem olyan kifejlett, hogy a német mellett számításba jöhetne s ezért államnyelvnek egyedül a német alkalmas. Azt remélte ugyanis, hogy a német nyelv bevezetésével az egyes országrészek helyi szokásai és törvényei feledésbe mennek s így ő új intézkedéseit könnyebben meg tudja valószínűsíteni.

Népünk vezetőit a császár rendelete nagyon elkésérette. Addig nem fordítottak különösebb gondot a magyar nyelv fejlesztésére. Otthon a családban, egymás között csak úgy darabosan beszélték a magyar nyelvet és gyakran megtörtént, hogy idegenek előtt szégyeltek is nyelvük elmaradottságát. De mikor a rendelet anyanyelvüket hivatalosan háttérbe szorította, egyszerre megérezték annak értékét. Ugy jártak vele, mint az ember az egészségével, amelynek értékét csak akkor vesszük igazán észre, mikor azt betegség támadja meg. Népünk vezetői is így jártak anyanyelvükkel. Mikor látták, hogy a rendelet miatt mindenütt háttérbe fog szorulni, mélyszégyen szerettel fogtak hozzá annak műveléséhez, Csakhamar megindult a mozgalom a nyelv megújítása és átalakítása érdekében. Magyar lapokat, folyóiratokat és könyveket kezdtek kiadni és komolyan felmerült egy nyelvvelő társaság megalapításának gondolata. Ennek a mozgalomnak köszönhető az, hogy anyanyelvünk pár évtized alatt egészen átalakult és annyira meggazdagodott, hogy versenyezhetett sok tekintetben a nyugati művelt nyelvekkel.

II. József öt év múlva visszavonta rendeletét. Belátta, hogy a német nyelvet erőszakkal nem teheti a különböző népek anyanyelvévé. Ám az átélt megpróbáltatás végeredményben hasznos és áldásos volt anyanyelvünk fejlődésére.

Mulattató

ERDŐ MELLETT ...

Rigófütyös erdő mellett,
Vadvirágos füvet rázok.
Magam vagyok. Énekelek.
Megragadnak, messze visznek,
Csodálatos édes álmok.

Elöttem az erdő mellett
A napfény és barna árnyak,
Játszadognak, színt cserélnek,
Ide csalják szent érzését
A családi boldogságnak.

Madárdal és virágillat,
Minden, minden érette szép.
Megtelenek szent boldogsággal,
Mint dalomtól, körülöttem
Erdő, mező s virágos rét.

Megtöltenek boldogsággal,
Reménység és édes álmok.
Magam vagyok. Énekelek.
Rigófütyös erdő mellett
Vadvirágos füvet rázok!

Izsák Domokos.

A pusztá siratói.

Borbola András juhász volt hajdanta a kún-sági pusztán. Ugy odanőtt már az ő szíve a zöld füves, beláthatatlan legelőhöz, mint a nóta a furulyához. Hátas szamarát Fülelesnek, puli kutyáját Fillérnek szőlította. Ezzel a két értelmes jószággal beszélgetett csak Borbola András néha napokig is! Estelente pedig furulyával szőlített az égre a csillagokat s így mulattatta magát is, a Fülest is, a Fillért is.

Egyszer a mezőkerülő pejlovon Borbola András felé léptetett:

- Jó estét, András!
- Adjon Isten!
- Mi ujság arra?
- Esőt váránk, szárad a legelő.
- Minek itt már az eső, András, nem marad meg úgy se ez a pusztá?
- Nem marad? Nem értem, mit mond Kelmed?

— Hát ma a városban voltam, ott hallottam, felszántják ezt a legelőt.

— Nem lehet al — hitetlenkedett Borbola András.

Nem is hitt ökigyelme egy árva szót se az egész beszédből. Hát akkor mi lesz veled, meg Fülelssel, a Fillérrel! Hová megy ő, ha itt feltörik a pusztát? Nem lehet al! Van még az uraknak is szíve.

De bezzeg nagyot nézett Borbola András, mikor a nyár utólján a város kocsija három urat vitt ki a pusztára. Az egyik a polgármester volt. Őt ismerte jól Borbola András. A polgármester a két urat folytonosan mérnök úrnak szólította.

— Mit mérhetnek ezek itt? — kérdezte magában az öreg juhász s közelebb kuporodott hozzá a Fillér, ökegyelme pedig a Fülel nyakát símogatta nyugtalanul.

Két városi hajdú háromlábú szerszámokat szedett le a kocsiról. Azt fel állították a mérnökök, valami csövet fektettek rá s azon kukucs-káltak bele a végtelen pusztába.

Nem állhatta szó nélkül tovább ezt a dolgot Borbola András, tisztelettel a polgármester mellé huzódott:

— Miben fáradoznak ezek az urak, polgármester úr?

— Hát nem tudja még, András?

— Nem én. Nem voltam már több mint egy félésztendeje a városban.

— Ezt a pusztát felosztja a város. Őt holdankint kiosztjuk a szegény emberek között szántó-földnek. Kevés árendát fizetnek érte s ha jól megmunkálják: jobban élhetnek, mint most. Kelmed nem iratott magának földet, András?

— Nem tudtam, hát nem irathattam.

— Még jut. Irjak öt holdat?

— Nem kell.

— Nem, mérli?

— Nekem csak a pusztá kell, a legelő kell, a nyáj kell, nem az eke, nem az ökör, nem a szántóföld.

— Jó, jó András. De sok szegény embert juttatunk földhöz, ha felszántjuk ezt a nagy pusztát. Nem lesz olyan nagy nyomorúság. Már az ősszel szántja is mindenki a maga részét.

— Már az ősszel?

— Ugy bizony, András.

És mikor a város eladta Borbola András juhászra bizott nyáját, akkor hökkent meg igazán az öreg.

Kampós botját lefektette kunyhója elé, maga

is mellé heveredett s könnyes szemmel nézett a város felé kanyargó úton porzó nyáj után, mikor elhajtották.

Arra senki sem bírta rászorítani, hogy ő is segítsen a városba terelni a mézárosoknak eladott, bégető fehér bányákat. Fillér kutyája is mellette szűkölt, Füles szamara pedig iszonyatosan iázott a nyáj után.

És míg el nem szántották az öreg Borbola András alól az utolsó talpalatnyi legelőt is a boldog szegény emberek: ő nem mozdult kunyhója mellől a Fülelssel s a Fillérrel. Hiába hívták atyafiai a faluba az öreg juhászt: két jószágával együtt siratta a felszántott pusztát.

Ezután ment csak haza kis falujába, közel a város alá.

Ekkor történt.

Fülelset az udvaron az eperfa mellé állított jászolhoz kötötte az első este Borbola juhász. Fillér kutya a jászol alá hasalt. Az öreg pedig beballagott a házba, hol nénje puha ágyat vetett neki.

— Feküdjön le, András! Meglátja milyen jól alszik ebben a puha nyoszolyában.

— Köszönöm, édes néném. Mégis csak jobban szeretnék én a kunyhóban álmodni az éjszaka is.

És nem jött álom Borbola András szemére. Forgolódott a tollas ágyban s csak nem találta a helyét. A késő őszi éjszaka szelid csillagai bebandikáltak a házba s szinte csalogatták a szabadba az öreg juhászt.

Éjfél is lehetett már. Borbola András felkeelt. Csöndben felöltözött. Kiszont az udvarra. A pítvarajtóban mormogott:

— Felülök a Fülelre s kimegyek a pusztára.

Hajnatra visszajövök. Észre sem veszi néném, hogy hol jártam. Csak szétnézek. Úgy se alhatom.

Ballagott is Borbola András az eperfához. Ott nézett csak nagyot. Nem látta sehol a Fülelset. A jászol gyöngye kötelét elszakította. Az öreg csöndösen megvakarta a fejét s füttyentett:

— Fillér, gyere ide!

De a Fillér sem került elő a jászol alól. Nem is volt már sehol az udvaron. Az öreg csak bámult. A kapu tárva-nyitva nézett rá.

— Megyek utánuk! — mormogta a juhász. —

És nekivágott a nagykunsági pusztának. Hamarosan elérte a szélit. Mindenütt ugar feketélt felé. A régi legelő új szántóföld most már széltében, hosszában.

Az öreg törte előre magát az ugaron.

Megtalálja-e az ő kunyhója helyét?

Egyszer csak egyre erősebben, erősebben sivit felé a kutya szűkölése és a szamár keserves iázása.

Nini! A Fillér vonit ott gazdája régi kunyhója helyén nagy nekibúsultan, mellette meg Füles kaparta a fölpszántott földet hangos ordítással.

És mikor megpillantották szomorú gazdájukat: még nagyobb jajveszékeléssel siratták a pusztát s hamarosan velük sirt Borbola András is egész késő hajnalig.

Nem hiába: nem igen sirt addig való életében.

Most aztán holtra sirta magát az öreg juhász a pusztáért.

Az égi mezőknek se igen lehet nála hűségesebb juhásza.

Gyökössy Endre.

A legjobb tanácsadó dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

Tapasztalt és tanult gazda termését megháromszorozhatja.

Című közel 700 oldalas, számos magyarázó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többé kerül.

Igyekeztek mindeki mielőbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, mely a legjobb tanácsadó

Megrendelhető a Magyar Nép kiadó-hivatalában Kolozsvár, Str. Barón L. Pop 5.

Apróságok • Adomák

Milyen lesz az időjárás nyáron?

A hosszabb időre szóló időjósítások nem biztosak. Legeredményesebben nagyobb időszakok kimutatásaiból és az egymásután következő évszakok jellegéből szokták jósolni. Jó támpontot nyújt az időjósláshoz a Napon lefolyó változások szakaszossága is. A Napon ugyanis 11 évenként megszapornodnak és apadnak a napfoltok. Megállapították, hogy amikor a Napon sok folt van, az időjárás nyáron hűvös és esős. Jelenleg a Napon nagyon sok napfolt van, tehát ebből arra lehet következtetni, hogy hűvös és esős nyár lesz.

Más jelek is ezt mutatják. A tapasztalatok szerint ugyanis közepesen hideg télre hűvös nyár következik. Idei télünk nem volt tulságosan hideg és így hűvös nyarat várhatunk. A hűvös nyarat valószínűleg az fogja jellemezni, hogy sok eső lesz.

Póstagalamb útján megrendelt ebéd.

Tilbury, angliai városban egy teherfuvarozással foglalkozó kocsivezetőnek sok bosszúságot okozott, hogy mikor hazaérkezett, ebédje nem várta készen. Ebben természetesen nem a felesége volt a hibás, hanem az ő rendetlen szolgálata. Sohasem tudhatta előre pontosan, hogy mikor tud hazamenni. A kocsivezető most kitűnő megoldást talált arra, hogy mikor hazaérkezik, ebédje készen várja. Póstagalambot visz magával és midőn munkája közben megállapította, hogy mikor tud hazamenni, a póstagalambot szabadon eresztí. A galamb hazarepül és feleségének hírül viszi, hogy a férj nemsokára hazaérkezik, az ebéd legyen készen.

Szobrot emeltek egy orosz fiúnak, mert agyonlövete anyját.

Pavlik Morosov, tizennégyéves orosz ifju feljelentette anyját, hogy a beszolgáltatásra rendelt gabonát titokban eladta és a pénzen kenyeret vásárolt. A

szerencsétlen asszonyt letartóztatták és főbelőtték. A fiu nagyanyja elkeseredésében Morosov Pavlikot holtra verte. Pavlikból így szovjet vértanu lett és most szobor hirdeti, hogy édesanyját agyonlövete, nagyanyját pedig fegyházba juttatta. A szobor jelképezi azt a ferde erkölcsi fel fogást, ami Szovjetoroszországban uralkodik.

A divat áldozatai.

Nagyon sok állatfaj pusztulását okozta a divat. Szép tollu madarak, drága bundájú vadak estek áldozatul a divat örületének. Legujabban az állattudósok azt állapították meg, hogy veszedelmesen fogynak a kígyók. A női divat ugyanis a kígyóbőrt nagyon sokféle célra alkalmazza. Cipőket, kiegészítőket és más apró divatcikkeket készítenek kígyóbőrből. Ha a kígyók pusztítása továbbra is ebben a mértékben folyik, néhány évtized alatt nagyon sok kígyófaj teljesen el fog tűnni a föld színéről.

Egyetlen osztály választ el a

4-ik osztály húzásától.

Ne felejtsek!

Ujítsák meg sorsjegyeiket

a III-ik osztály

1939 május hó 15-i

húzására. * Loteria de Stat.

LOTERIA DE STAT

A svéd király mindenkit tegez!
Svédország alkotmánya értelmében a királynak a jogköre annyi, mint egy köztársasági elnöknek. Régi szokások alapján azonban a király mindenkit tegez. Így tehát a király be-
szélgetés közben minisztereit, tanácsadóit és a legmagasabb állami méltóságokat is tegezi.

Kis repülőgépet szerkesztett egy német mérnök.

Egy Möller nevű német mérnök egész kicsi méretű, egyszemélyes repülőgépet készített. A repülőgép óránként 185 kilométer sebességgel tud repülni. Százkilométerenként öt és félliter benzint használ el, tehát kevesebbet, mint egy kis automobil. A kis repülőgépet minden akadály nélkül lehet szállítani akadálymentesen és a legkisebb autózsinben is elhelyezhető. Szárnyai úgy vannak megszerkesztve, hogy a legkisebb repülőtéren is tud szállani.

Pirosná változott egy olaszországi tó vize.

Az Északolaszországban levő Sári-tó vizének színe csodálatos változáson esett át. A tó vizének a színe rendes körülmények között kék színű. Közélebről a tó vizének a színe léglapirosná változott. A megállapítások szerint valószínűleg vízben élő moszatok vagy gombák termőtestecskéi festették meg a vizet.

Igazsága van.

Az ifju férj szemrehányást tesz feleségének:

— Azt mondtad, gazdag vagy és most kiderül, hogy egy fillér hozományod sincs.

— De szivecském, hiszen mindig mondtam, hogy te vagy mindenem...

Régi ismerősök.

Két régi ismerős találkozik az utcán. Husz éve nem látták egymást.

— Ugy-e alaposan megváltoztam? — lelkendezik az egyik.

A másik csendesesen csak ennyit válaszol:

— Remélem.

Miért visz a szomszéd szebb zöldséget a piacra?

Mert kis kertjét szakértelemmel műveli meg. Ma már nem elég az, hogy a magvakat elvessük a földbe és megvárjuk, amíg a répa, vagy káposzta annyira felnőjön, hogy a piacra vihessük. A piacon a háziasszonyok csak a szép zöldséget vásárolják. Igyekeznünk kell, hogy a mi zöldségünk legyen a legszebb. Ezt úgy érhetjük el, ha kertünket

Konez Lajos: Konyhakertszel

című, számos magyarító-képpel díszített, tartalmas szakkönyve alapján műveljük meg.

A „Magyar Nép” Kiadóhivatala (Cluj, Str. Baron L. Pop 5.) 50.— Lej előzetes beküldése mellett portómentesen szállítja a könyvet.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külföldi portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre amelyek közérdeklűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Z. F. Gépkocsivezetői igazolványt csak tanfolyam elvégzése után lehet nyerni. A vizsga letétele után ha sikerült, kiadják a hajtási igazolványt. Kétféle igazolvány van. Hivatásos és műkedvelő vezetők részére. Minden esetre érdeklődjék meg a jegyzőségnél, hogy milyen okmányokra van szüksége a hajtási igazolvány elnyerése céljából.

L. Z. Az ön által leírt tünetekből nem tudjuk megállapítani, hogy milyen betegségben szenved. Ajánljuk, hogy keressen fel egy szakorvost, aki bajára nézve tanácsot és orvosságot tud adni. Ne kísérletezzék házi szerekkel, mert baja nagyon komoly természetű lehet. Esetleg műtéti beavatkozásra is szükség lesz. Minden esetre fogadja meg tanácsunkat és a lehető leghamarábban keressen fel egy olyan orvost, aki röntgenel is tud vizsgálni.

M. J. Eper ültetvényének bimbóit valószínűleg az ormányos bogár pusztítja. Az ormányos bogár

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

által megtámadott bimbók, ha ki is nyílnak, termést nem fognak hozni. Az ormányos bogár ellen arzén, vagy nikotin tartalmú szerrel szoktak permetezni. Ajánljuk, hogy augusztusban ültesse át az epret, az eddigi táblától meszszefekvő helyre, mert a táblát ugylátszik, nagyon ellepte az ormányos bogár. Panasza szerint ugyanis évről-évre megismétlődik a baj.

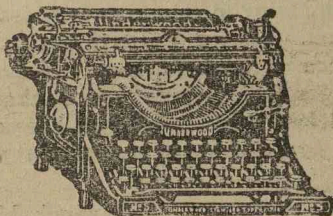
K. M. Ezüstnyulai nem fajzotak el! Az ezüstnyul fiainak bundája ugyanis kezdetben teljesen fekete és csak később lesz a prém ezüstsürke színű. Az eladó tehát nem csalta meg Önt. Várja meg türelemmel, amíg a nyulak megvedlenek és bizonyára sok öröme fog telni akkor a kis ezüstsürke jószágokban.

M. G. Szilvafáinak mézgefolyásával kapcsolatban a következő tanácsot adjuk. Fáit trágyázza meg mésszel, továbbá foszfor és káli tartalmu trágyákkal. A jövőben a fákat ne trágyázza nitrogén tartalmu trágyákkal, mint amilyen a friss istálló trágya, különösen hogyha trágyalével át van itatva. A mézgefolyásos helyeket vágja ki és azután ecetes vízzel mossa ki. Miután a sebeket alaposan kitakarította, oltóviaszszal tömje be.

Smith Premier Nr. 60.
Remington, Underwood és Corona

írógépek

gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép- és sokszorosító kellékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

„RAPID“

ÍRÓGÉPVÁLLALAT

Kolozsvár, Str. Regina Maria 33

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Sz. G. Mezőtelegd. K. J. Sárvasár. B. F. Sófalva. K. V. Kibéd. F. S. Bede.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Közöljük érdekelt előfizetőinkkel, hogy megbizottaink közül az egyik rövidesen felkeresi a Mezőségen és Szolnok-Doboka megye szamosújvári és kékesi járásában levő előfizetőinket, míg a másik Háromszék megyében a kézdívsárhelyi járásban levő előfizetőinket látogatja meg. Látogatásuk célja az, hogy a kinnlevő hátrálékokat beszédjék és lapunk részére új előfizetőket gyűjtsenek. Felkérjük tehát mindazon előfizetőinket, akik ezekben a körzetekben laknak és még nem fizették ki hátrálékaikat vagy pedig a f. évi előfizetési díjat, sziveskedjenek megbizottunknál ezt megtenni és a díjat szabályos nyugta ellenében kifizetni. Miután megbizottaink az említett vidékekre már kiindultak, ennél fogva célszerű, ha előre gondoskodnak a pénzössze gyűjtéséről, hogyha megbizottunk megjelenik községükben, minden késeletem nélkül fizessék ki fennálló tartozásaikat. Azon előfizetőinkhez, akikhez ez alkalommal megbizottak nem mehetnek ki, postautalvány felhasználásával felszólítást küldünk és kérjük, hogy az ott feltüntetett összeget küldjék be kiadóhivatalunkhoz, annál is inkább, mert a közeledő és gyenge nyári idény miatt minden pénzre szükségünk van.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: B. L. Simonyifalva 155 (r. 1938 dec. 31-ig), P. Gy. Almásfegyvernek 155, H. F. Puj 155, B. J. Csernátfalu 155, H. Szöv. Almásfegyvernek 155, A. E. Marosvásárhely 150, Cs. L. Máramarosziget 150, Hitsz. Szapáriliget 155, S. R. Brassó 155, Ág. Ev. Egyh. Tatrang 150, özv. B. K-né Alvinc 155, Hitsz. Alsócsernáton 155, M. O. Apáca 155, D. M. Dedrádszéplak 155, Ifj. O. J. Bibarcfalva 115, D. J. Szapáriliget 155, T. J. Bihardiószeg 130. Bihar-ról: Z. M. 150 és B. F. 150 1939 évre.

Aldozócsütörtökre a legszebb ajándék
EGY SZÉP IMAKÖNYV

Évek óta nem jelent meg az erdélyi könyvpiacra népszerűbb könyv a

Földes Zoltán: Mennyei kis kert című imakönyvével. Ez a katolikus ifjúság legkedveltebb imakönyve, az összes közhasználatú imákkal, bőseges énektárral és magyarázatos misztrációval, szép kötésben, képekkel, 212 oldalon. Kapható a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézetnél Cluj, Str. Baron L. Pop 5. 35.— lej előzetes beküldése mellett. Tíz példány rendelése esetén a könyv csak 27.— lej példányonként, a minden tíz példány után még egyet ráadásul ingyen kap a rendelő.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jellegű leveleket csak 9 portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Hitelben eladó Bihar megye, Margitta járási székhelyen főútcán házhelyek, kertészet, takarmányos halastó, téglagyárnaival való két holdas tiszta birtok. Bővebbet levélben Nagy Károly tulajdonosnál.

Házmeztart, ápoló gondozó öreg magános református asszonyt keresek. Bővebbet levélben Nagy Károly kiscgazda, Marghita, Str. Eminescu 54. jud. Bihor.

Hofher Schrantz gyártmányú 3395 számú marokrakó aratógép minden elfogadható áron Demeten Lajosnének eladó. Sanmiclaus-Bethlenszentmiklós, posta Sona jud. Tárnavä Mică. A gép teljesen használható.

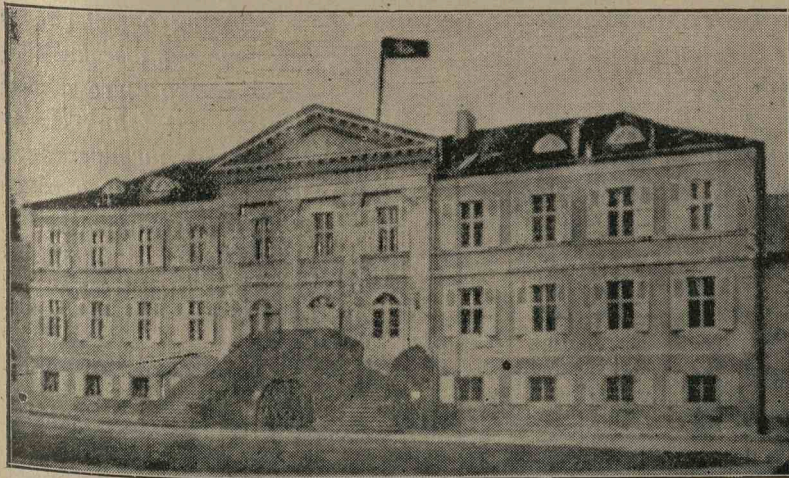
Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár, Str. Genz. C. VI. A. Bun de imprimat.

Felvonón utaznak a tyúkok!

Egy Genf közelében lakó kiscgazda lakóházának padlásán rendezett be tyúkólat. A tyúkok számára a padlásig létrát készített és a tyúkok egy ideig a létrán jártak fel az ólba. Az elmés kiscgazda azonban meg akarta kímélni tyúkjait ettől a fáradságtól és felvonó-szerkezetet készített számukra. A felvonót villamos motor hajtja. A tyúkok annyira megszokták, hogy amikor a motor zúgását hallják és a felvonó szerkezet megindul, odasietnek és felvontatják magukat a padlásra.

Iskola juhászok részére.

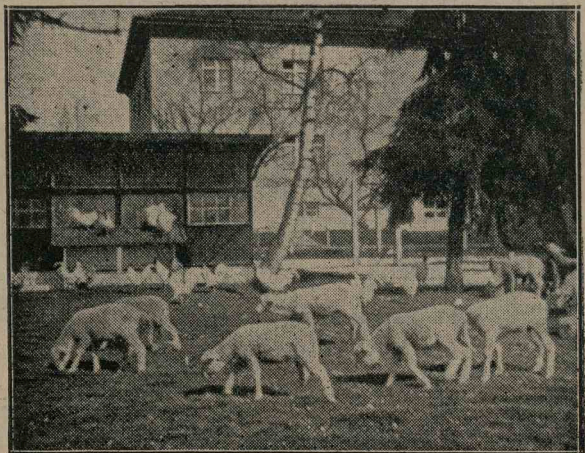

Németország gazdasági el-
látásának intézése pontos ter-
vek szerint történik. Minden-
ben arra törekszenek, hogy az
önellátásra térjenek át. Ezért
a termelés minden ágában ér-
vényesítik az elvet, hogy csak
tudással lehet többet termelni.
Képünkön a juhászok kiképzé-
sére létesített iskola épületét
mutatjuk be. Itt a juhászok el-
méleti és gyakorlati oktatást
kapnak. Más kérdés, hogy fog-
ják-e annyira vinni, mint más
országok juhászai, ahol régi
tapasztalatok és hagyományok
szerint tenyésztik a juhot.

Tanuld meg!

Bárányok a kifutóban.

Kedves képünk egy németországi kis-
gazda udvarát mutatja be. Választás után a
bárányok a baromfiudvarba kerülnek és a ba-
romfiakkal együtt maradnak néhány hétig,
amíg anyjukat elfelejtik. Ez a rendszer ná-
lunk is megvalósítható egyes helyeken és jó
megoldást nyújt a választott bárányok legel-
tetésének kérdésében. Sajnos, legtöbb helyen
ez a fontos kérdés megoldatlan, kertekben, te-
metőkben és árkok partján legeltetik a bárá-

Én, a vén föld, megújultam,
Elfeledtem téli multam'.
Keblem szánva ekevastól,
Bő májusi zápor pacskol.

nyokat. Képünk és ez a néhány sor figyelmeztesse a gazdákat, hogy ezzel a kérdéssel komolyan kell foglalkozni.

Hogyan védjük meg a borsót a madarak kártételétől?

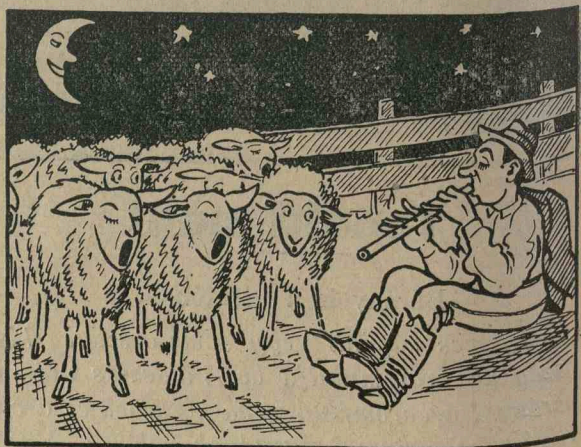
Nagyon sok bosszúságot okoz a kertészkedő gazdaasszonyoknak, hogy az elvetett borsót a madarak kiszemelik. Ebben a kártételben különösen a verebek és a galambok vezetnek. A madarak kártétele ellen nagyon nehéz védekezni, mert az ágakkal való betakarás, vagy fonalak kifeszítése csak addig használ, amíg a madarak megszokják és kitanulják, hogy miképpen juthatnak az izes falatokhoz. Nyugati kertészetekben a borsót

a következőképpen védik meg a madarak kártételétől. A kereskedésben kapható pirosszínű minium festéket mindenki ismeri. A vastárgyakat ezzel szokás védőréteggel bevonni, hogy ne roszdásodjanak meg. A piros minium festékről annyit oldunk fel vízben, hogy a víz szép piros színű legyen és az elvetésre szánt borsót ebbe a vízbe áztatjuk be. Félnapi vagy egy éjszakai állás után a borsószemek külső burka pirosszínűre festődik. Az eljárással kettős célt érünk el. Az áztatás következtében a magvak megduzzadnak és hamarabb csiráznak, másfelől pedig a pirosszínű magvakat a madarak nem eszik meg. Nehányat kikaparnak és ha látják, hogy minden mag piros, otthagyják a földben a borsót.

Vigyázz magadra!

Vasut mentén oszlop, pózna
Veszélyes a kihajlóra.

Juhok panasza: Hát ezt nem lehet ki-birmi. Amióta szerelmes lett a juhászunk, állandóan furulyázik s éjszaka sem tudunk miatta aludni...